

Банки ▶ 19
Иде година на дебитните карти и депозитите

Повишаването на сигурността и качеството при обслужването на клиентите ще бъде приоритет, смята Славка Вълкова

Интервю ▶ 8-9

Посрещаме 2010-а с постижим метален оптимизъм

▶ **Стоян Пехливанов**, изпълнителен директор на КЦМ АД

Инвеститор ▶ 12
Земеделските стоки ще са водещи през 2010 г.

Прогнозите на анализатори са те да донесат най-голяма възвръщаемост. За движението на традиционните инвестиции в злато и петрол обаче има различни мнения

Инвеститор ▶ 12
Ален мак спира да плаща лихви по облигации

Козметичната компания Ален мак може да спре плащанията на лихви по облигационната си емисия

pari.bg
Пари

Сряда

6 януари 2010, брой 2 (4813)

USD/BGN: 1.35427

▼ -0.37%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.44420

▲ +0.37%

Българска народна банка

BG40: 116.88

▲ +0.02%

Българска фондова борса

Sofix: 425.13

▼ -0.43%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

Дянков кърпи бюджета с облигации в евро

Финансовото министерство ще емитира 2.5 годишни ДЦК на стойност 25 млн. EUR. Така правителството ще получи свежи пари и едновременно с това ще активизира вътрешния пазар на дългови инструменти ▶ 4-5

Коментар ▶ 2
Дянков бързо се научи да минава метър

Финансовият министър съвсем умишлено забави плащанията на лекари, съдии, фермери и инвалиди в края на 2009 г.

Новини ▶ 6
Бойко Борисов постигна консенсус с лекарите

Реформата в здравеопазването се прави само в полза на пациентите, заяви премиерът Бойко Борисов

Новини ▶ 7
Фермерите получили 500 млн. лв. субсидии

Изплащането на субсидиите е станало два месеца по-рано и това е прецедент, каза земеделският министър Мирослав Найденов

Имоти ▶ 23
Още две слаби години за бизнес имотите в Европа

Ще се задълбочи разграничението между първокласни инвестиции с добри договори за наем и всички останали

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Димитър Вучев

Акциите на Българо-американската кредитна банка с изпълнителен директор Димитър Вучев се повишиха с 3.58% по време на вчерашната търговия на Българската фондова борса. Обект на покупко-продажба бяха 122 ценни книжки на публичния трезор на средна цена от 17.13 лв. БАКБ издаде седма поред емисия ипотечни облигации през декември, като емисията е с номинал 15 млн. EUR.

Губещ
Хосе Луис Сапатеро

Неизвестни хакери за кратко си поиграха със сайта на испанското председателство на ЕС. В понеделник част от посетителите с изненада откриха, че премиер на Испания е британският комик Роуън Аткинсън, известен най-вече с ролята си на Мистър Бийн, предаде Reuters. Хакерите бяха заменили снимката на министър-председателя Хосе Луис Сапатеро с тази на прочутия британец.

Мнения

► Въобще не съм убедена в твърденията, че в сферата на недвижимите имоти има интерес към смяна на офиса за по-качествен. При очакваните фалити на фирми познатите колко ще си сменят офиса за по-качествен. Ще стане точно обратното. Пазарът ще се наводни с офиси на банкрутирали бизнеси.

Светла Антонова

► В Адрес предричат как към края на годината българите, работещи в чужбина, ще се върнат и ще си купят евтино недвижими имоти. Какви оптимисти! Не са уцелили обаче. Масовото завръщане на българи няма да се състои. Продавачите на имотите да си търсят друга таргет група.

Врял и кипял

Коментар

► Почистващите фирми не можели да преценят кога да пуснат снегорините в София и докато се суетили, снегът натрупал

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Финансовият министър се научи да минава метър

pari.bg Топ 3

1 Ново убийство в центъра на София, застреляха Боби Цанков. Скандалният радиоводещ е бил нападен във вход до площад Св. Неделя.

2 По-ниски лихви и размразено кредитиране през 2010 г. Мениджърите на небанковите финансови институции са оптимисти за тази година.

3 Първото у нас производство на автомобилно стъкло тръгва напролет. Шишеджам ще вложи още 400 млн. USD в четири нови завода.

Почистващите фирми не можели да преценят кога да пуснат снегорините в София и докато се суетили, снегът натрупал. Така от Столичния инспекторат обясниха защо и този път снеговалежът блокира трафика в София.

Според договорите с общината концесионерите по почистването трябвало да вземат сами решението кога да излязат да ринат снега. Затова сега кметът на София не би трябвало да им плати, след като фирмите не могат да преценяват как да си вършат работата както трябва. А следващата година, когато общината отново сключва договори за почистване, да има предвид, че този, този и този не го бива в преценките. **Всъщност истината е, че нас**

Мила Кисьова
mkisiova@pari.bg

„Ден след като лекарите заплашиха, че ще искат пари от пациентите, Дянков им преведе заплатите“

най ни бива в преценките как да минем метър и възможно най-дълго време да отлагаме да си свършим работата. Някак си в народопсихологията на българина е заложено това да не си плаща данъците или парното. Или както го е казал героят на Алеко Константинов Бай Ганьо, “да удари кьоравото и да вземе келепира”.

Финансовият министър Симеон Дянков уж идва от Световната банка, от Вашингтон, години наред се е мешал с американците, но и той върти български номера. Какъв пример ни дава, като съвсем умишлено забави плащанията в края на 2009 г. на лекари, съдии, фермери, инвалиди и кой ли още не...? И типично по български, ден след като лекарите

заплашиха, че ще започнат да искат пари от пациентите си заради неизплатените суми от ноември, Дянков бързо преведе по сметката на Националната здравноосигурителна каса 140 млн. лв.

Друг е въпросът защо и със заплати, и без заплати лекарите чакат масово пациентите да си доплащат за здравната услуга. Съдиите ни пък без никакъв свян при всички критики за работата им настояват за тринадесета, че и за четиринадесета заплата. А общината ще продължи да плаща за почистването на града както на добрите, така и на калпавите фирми. Или изобщо да не плаща дори и за добре свършена работа. Не е само кризата главният виновник държавата да няма пари.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Стефан НЕДЕЛЧЕВ
4395802;
e-mail snedelchev@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395863
УИКЕНД
Боряна НИКОЛАЕВА - 4395857
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ДЖОРДЖЕВА - 0884 987 487
Велико Търново
Емилия ГУГОВА - 062/67 76 54
Плевен
Ангел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАНЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218

Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119
Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
IT МЕНИДЖЪР
Богдан НАЙДЕНОВ - 4395889
ПРОДАЖБИ АБОНАМЕНТ
Дарина ДИМОВА - 4395840
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ - 439 5830
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Не искам обществото и неправителствените организации да остават с усещането, че ние искаме да контролираме или да правим някакъв Биг Брадър

► Цветан Цветанов, министър на вътрешните работи

Число на деня

0.9

► процента е инфлацията в еврозоната през декември. Повишението на цените на потребителските стоки е изчислено на годишна база, събщи Евростат

Коментар

Молитва за сняг и още нещо

Туп. Още една преспичка падна пред прозореца. Да, винаги съм обичала снега, а когато съм на топло вкъщи - още повече. И скиорите обичат снега. А собствениците на хотели в планинските ни курорти - още повече. Днес има сняг. Има и преспи. Ама времето е непостоянно и още до края на седмицата всичко ще се превърне в киша. Дори и Емил Чолаков да се усмихне от телевизора и да им каже на хотелиерите, че и те трябва да се усмихнат, май няма да им подобри настроението.

По време на празниците браншът нямаше проблеми - със или без сняг,

Дарина Черкезова
dcherkezova@pari.bg

” Зимният туризъм пак е изправен пред произвола на времето

резервации не липсваха и някои се хвалеха със 100% заетост.

Сега обаче всички се молят да вали. Молят се и да има туристи, защото януари е месецът на руснаците, а февруари и март - на англичаните. И ако не успеем да ги замъкнем към България сега, зимният ни сезон съвсем ще клекне на гърба на българските скиори. Поне за първите зимни месеци Чолаков е обещал снежец по планинските върхове.

Трябва да се подхожда алтернативно, като няма сняг, да развият друг вид туризъм, казва почти по мариантоанетски една

приятелка. Ами да, като не можем да се справим с почистването на улиците, защо да не предлагаме кални бани, и то в самия център на София. Завчера една позната ми се оплака, че една кола я изпръскала, докато си вървяла по тротоара. Ама откъде да знае тя, че всъщност това е било за хубаво. Той, човекът, бил предприемчив и я черпил една кална баня. Друга идея за зимните курорти бе да предлагат вместо ски и сноуборд - мъди борд (от muddyboard).

Всъщност не е смешно. Не е дори и весело. Дори в съседна Македония, която уж хем е по-малка, хем е

по-бедна от България, субсидират туристическия си сектор. Обещаваха по 10-20 EUR на туроператорите за доведен чуждестранен турист. А нашата държава не иска да отпусне по 15 EUR за визите за руските туристи, които уж са ни особено важни, ще коментира някой от родните туроператори. Нищо чудно самите те вече да започнат да казват, че в Македония има повече сняг, отколкото на Боровец или Пампорово, и да си водят руснаците там.

Туп. Падна още една преспичка. Вече спря да вали сняг и май само столичният кмет Йорданка

Фандъкова е доволна от този факт. Може би и позиморничавите столичани и тези, които сутринта се мъкнаха с часове, за да отидат на работа, въпреки че им се седеше вкъщи на топло.

За бизнеса снегът е пари. При откриването на зимния сезон в Пампорово кметът на Смолян Дора Янкова пожела на хората от туристическия бранш всяка снежинка да се превърне в стотинка. Ако времето пак се затопли, паричките на туризма ни ще се стопят. Така че молете се, скиори, хотелиери и туроператори, за сняг. Аз отивам на кални бани...

Убийството на Цанков е знаково и очаквано

Убийството на Боби Цанков беше очаквано, защото той направи поредния опит да разкрие информация за минали и настоящи процеси в българското подземие. Това каза пред Агенция Фокус бившият главен секретар на МВР Цветко Цветков.

Версии

Боби Цанков даваше информация за минали и настоящи явления в организираната престъпност и убийството му е знаково предупреждение към всички,

които се опитват да дават такава информация за престъпния свят, колкото и това да звучи като художествена измислица. Явно има засегнати лица и смятам, че една от версиите би могла да е тази, твърди криминалният психолог Бойко Ганчевски. Друга версия за убийството е радиоводещият да е имал дългове.

Паралел

МВР трябва да събере цялата информация по случая с убийството на Боби

Цанков, за да бъде разкрит извършителят, защото, от една страна, много хора ще се опитат да направят паралел между неговото убийство и това на Георги Стоев. От друга страна, би могло да се работи по версии, които са свързани с предишните покушения, включително свързани с личния му живот, дейността му като човек, организирал различни игри в радиопредавания, каза бившият вътрешен министър Емануил Йорданов.

► Полицията работи най-малко по три версии за убийството на журналиста Боби Цанков. Той имал връзки с ключови фигури от подземния свят

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Нов дом сега с Банка ДСК!

ОТ
7,79%*

в евро

Вземете жилищен или ипотечен кредит с отстъпка от лихвения процент!

* 7,79% при превод на работна заплата по разплащателна сметка в Банка ДСК и включване в програмата „ДСК Уют“.

Пример: ГПР 8,66% за кредит от 40 000 евро със срок 30 години и лихва 7,79%

www.dskbank.bg · Call center: 0700 10 375,
както и във всички поделения на Банка ДСК

банка ДСК
Доверието е взаимно

Жилищни и ипотечни кредити

Кабинетът успя 50 на битката с рецесията

Правителството на Борисов реализира половината от заложените антикризисни мерки

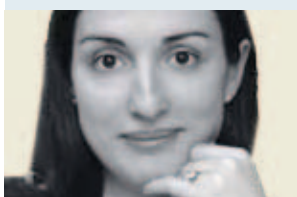
Първите дни на януари са времето, когато всички правят равностметка какво са успели да постигнат през изминалата година и къде са се провалили. Ако трябва с две думи да обобщим икономическата ситуация в България в сравнение с предходните години, те ще са пълна промяна. От икономика с растеж навлязохме в рецесия, а излишъкът в бюджета рязко се стопи. В средата на миналата година хазната излезе на червено. Да, с малко в сравнение с другите европейски страни, но все пак сме на минус. Каква е обаче равностметката за новодомците на Дондуков №1?

За петте месеца от управлението на най-новата политическа партия у нас ГЕРБ успяха да решат редица ключови проблеми. Въпреки това обаче половината от набелязаните 15 антикризисни мерки от Бойко Борисов и екипа му не бяха изпълнени и голяма част от предизборните обещания останаха само на думи.

Стоте дни на правителството отдавна минаха, започна и нова календарна година. Управляващите вече няма как да се оправдават с грешките на кабинета на Станишев. Какво то успяват да съградят сега, през 2010 г., ще стъпят върху него през следващите години до края на мандата. Ето на практика **както от ГЕРБ казаха, че ще направят, и както не успяха да свършат.**

1 Първата и най-ключова цел, която си беше поставило новото българско правителство, е да балансира бюджета за 2009. Тази мантра, която финансовият министър Симеон Дянков, а и премиерът Бойко Борисов повтаряха на всяка своя медийна изява през август, септември и октомври, се оказа на практика непостижи-

Биляна Вачева
bvacheva@pari.bg

ма. И реално тази година бюджетът ще приключи на червено от близо 500 млн. лв. Така очакваното рязко повишение на приходите от акцизи и данъци остана само мираж. Финансовият министър залага много и на връзката между Националната агенция по приходите и митниците, но за съжаление и тя не успя рязко да повиши приходите в хазната. Очакваше се приходната агенция да събере близо 500 млн. лв. повече приходи, а митниците - 700 млн. лв. Преди дни изпълнителният директор на Националната агенция по приходите Красимир Стефанов се похвали, че дори са успели да съберат със 120 млн. лв. повече от заложената летва.

От началото на ноември митниците пък са събрали близо 550 млн. лв. в резултат на засиления контрол при вноса на горива, алкохол и цигари, каза директорът на агенцията Ваньо Танов. Това е причината на месечна база за октомври и ноември хазната да е на плюс, докато на годишна база дупката в хазната остава да зее.

Сега новата песен, която правителството запя, е „Пари няма“. А всеки ден строителни компании, лекари, прокурори и др. се оплакват, че държавата бави плащанията.

2 Намаляване на осигурителната тежест с 5 проценти пункта. Това беше апелът на бизнеса към новото правителство наред с ускорене-

ното връщане на ДДС. Кабинетът обаче реши социалните осигуровки да паднат с 2 процентни пункта през 2010 г. и с по 1 процентен пункт през следващите две години.

3 Така очакваното листване на държавни енергийни компании също не се случи. Управляващите обещаха Българският енергиен холдинг да стане публична компания и част от капитала да бъде качена за търговия на борсата. Много наши и чужди инвеститори бяха силно обнадеждени, че именно листване на държавни дялове ще активизира замрялата търговия на Българската фондова борса. А някои от тях започнаха да бленуват и големи печалби.

4 Амбициозната цел на правителството на ГЕРБ да сключи договори за строежа на двата лота на магистрала Тракия до края на 2009 г. не беше постигната. Засега са открити само тръжни процедури за лот 2 и 3.

5 Анализ на икономическата изгодност на АЕЦ Белене и има ли нужда от нови енергийни мощности на Балканите.

6 Да се намалят лицензионните режими на фирмите с 30%. Доколкото стана ясно, Министерството на икономиката, енергетиката и туризма работи по този въпрос, но реални резултати все още няма. Компаниите непрекъснато се оплакват, че тромави бюрократични изисквания и лицензионни режими ги задушават.

7 Улесняване на чуждестранните инвестиции в България чрез създаване на услугата „обслужване на едно гише“.

то на ДДС на фирмите и то ще става до един месец.

► Свързване на информационните системи на НАП и митниците.
► Кабинетът намали минималния начален капитал за регистрация на ООД от 5000 на 2 лв.

► Няма достатъчно пари в бюджета, отново напомни финансовият министър

► Основни макроикономически показатели

		2006	2007	2008	2009	2010
БВП - текущи цени	млн. лв.	49 361	56 520	66 728	63 710	64 075
Инвестиции	млн. лв.	15 667	20 798	25 586	16 893	16 118
Потребление	млн. лв.	42 964	48 209	56 343	54 799	54 817
Нетен износ	млн. лв.	-9 270	-12 487	-15 200	-7 981	-6 860
Статистическа грешка	млн. лв.	0	0	0	0	0
БВП - текущи цени, структура						
Инвестиции	процент	31.7%	36.8%	38.3%	26.5%	25.2%
Потребление	процент	87.0%	85.3%	84.4%	86.0%	85.6%
Нетен износ	процент	-18.8%	-22.1%	-22.8%	-12.5%	-10.7%
БВП - реални растежи						
Инвестиции	процент	19.2%	21.5%	13.6%	-30.1%	-6.5%
Потребление	процент	7.3%	4.9%	3.9%	-4.2%	-1.4%
Износ на стоки и услуги	процент	8.7%	5.2%	2.9%	-12.3%	-3.8%
Внос на стоки и услуги	процент	14.0%	9.9%	4.9%	-19.5%	-6.1%
Хармонизирана инфлация						
в края на годината	процент	6.1%	11.6%	7.2%	1.8%	2.2%
средна за периода	процент	7.4%	7.6%	11.9%	2.3%	2.2%
БВП - дефлатор (%)	процент	8.5%	7.9%	11.4%	1.9%	1.6%
БВП - реален растеж	процент	6.3%	6.2%	6.0%	-6.3%	-1.0%
Валутен курс (лв. /USD)						
в края на годината		1,49 лв.	1,33 лв.	1,39 лв.	1,45 лв.	1,45 лв.
средногодишен		1,56 лв.	1,43 лв.	1,34 лв.	1,45 лв.	1,45 лв.
Брутен национален доход	млн. лв.	48 026	53 918	63 981	62 688	62 762
Брутен располагаем доход	млн. лв.	49 336	54 574	64 961	64 692	65 120
Спестявания	млн. лв.	6 373	6 365	8 618	9 893	10 302
Спестявания/БВП	процент	12.9%	11.3%	12.9%	15.5%	16.1%
спестявания-инвестиции	млн. лв.	-9 295	-14 432	-16 968	-7 000	-5 815
спестявания-инвестиции	в % от БВП	-18.8%	-25.5%	-25.4%	-11.0%	-9.1%

Източник: АИАП

Равностметка Какво свърши правителството

► Рязко свива бюджетните харчове. Всички министерства и държавни ведомства съкратиха

близо 15% от служителите си, за да се ограничат рязко харчовете на правителството.

► Кабинетът на Борисов закри две министерства - на държавната администрация и на извънредните ситуации.

► Ще се ускори връщане-

а сто в дефицита

Симеон Дянов

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

Надявам се през 2010 г. да сме в чакалнята за еврозоната

Надявам се приемането на България в чакалнята за еврозоната да стане през 2010 г. Докато България влезе в ERM II и еврозоната, ще се запази валутният борд. Страната ни вече е изпитала негативите от навлизането на еврото, след като е в условия на борд от 12 години, и остава да изпита ползите от приемане на единната валута.

Преди време Европейската централна банка в своя публикация официално призна, че само три страни, сред които и България, са посрещнали низходящия бизнес цикъл с достатъчно силна структурна фискална позиция. През 2010 г. се очаква само няколко страни от целия Европейски съюз,

Иван Искров,
управител на БНБ

„Според Европейската централна банка ние сме посрещнали низходящия бизнес цикъл с достатъчно силна фискална позиция

сред които отново България, изобщо да имат бюджетно салдо, вместо се в изискванията на Пакта за стабилност и растеж. България е една от малкото европейски страни, чийто бюджетен дефицит ще е под 3% от БВП. За сравнение този на съседна Гърция е 12%.

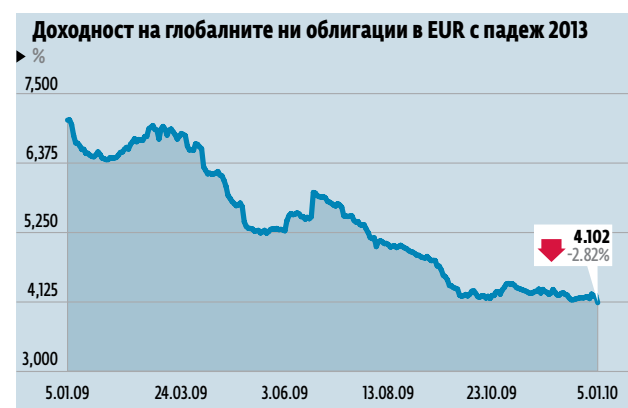
Влизането в европейския валутен механизъм ERM II и в еврозоната е сложен задкулисен политически процес, поради което не бих могъл да се ангажирам с конкретни срокове кога България ще се присъедини. Присъединяването ни е свързано не само с готовността ни и покриването на Маастрихтските критерии, но и с готовността на самата еврозона да приеме нови страни.

Пускат ДЦК в евро за 25 млн. EUR

Очаква се интересът да е голям както от местни, така и от чужди инвеститори

Финансовото министерство ще емитира 2.6-годишни ДЦК, деноминирани в евро, сочи емисионният календар на ведомството за следващия месец. Според информация, публикувана в Reuters, дълговата емисия е с обем 25 млн. EUR, а аукционът ще е на 1 февруари. След няколко срещи между финансовото ведомство с банкери, икономисти и финансисти министерството най-накрая се спря на варианта да финансира бюджета с държавни облигации, но деноминирани в евро. С тази стъпка на практика правителството успя с един куршум да убие два заека. От една страна, то ще получи свежи пари, а от друга, ще активизира вътрешния пазар на дългови инструменти, коментираха брокери. Друг позитив е, че няма да се увеличи външната задлъжнялост на страната ни. Освен това чрез този ход на финансовото ведомство ще спре изтичането на капитали навън, тъй като голяма част от институционалните играчи инвестират на външните пазари поради липса на алтернативи у нас.

За последно преди пет години българското правител-

ство предложи 15-годишни ДЦК, деноминирани в евро, за 15 млн. EUR.

Интерес

Според анализатори, тъй като ДЦК са в евро, очаква се да има интерес и от външни инвеститори. Те обаче коментираха, че обемът на емисията е твърде малък и очакванията са интересът да е в пъти по-голям. Причината била, че

рисквата премия на България е ниска в сравнение със съседните страни.

Очаква се доходността по тези държавни облигации да е около 5%. За сравнение 3-годишните левови ДЦК са с 3% доходност, а глобалната ни емисия в евро с падеж през 2013 г., която се търгува на външните пазари, е с 3.90-4% доходност.

Билиана Вачева

Външни пазари

Имаме две емисии глобални облигации

► В момента България има в обращение две емисии глобални облигации, емитирани през април 2002 г. Едната е деноминирана в евро с падеж 2013 г. ► Другата е в долари и е с падеж 2015 г. Характер-

но и за двете емисии е, че те се търгуват при рекордно високи цени от началото на 2009 г. заради стабилната фискална политика, увеличената ликвидност в глобален план и преориентирането на една голяма част от чуждите инвеститори от вложения в акции и корпоративни облигации към държавни ценни книжа.

Целите ни сега са ERM II и балансиран бюджет

Влизането ни в чакалнята на еврозоната е повече политическо, отколкото икономическо

Най-важната цел тази година на правителството е влизането ни ERM II, или т.нар. чакалня за еврозоната. Преди време финансовият министър Симеон Дянов каза, че България ще подаде документи за ERM II през януари - февруари 2010 г. Предишните намерения на министъра бяха да кандидатстваме още през

ноември миналата година. Причината за отлагането била в удължаването на срока за подаване на т.нар. конвергентна програма (средносрочната фискална рамка) от всички страни членки.

Трудности

Повечето европейски страни не покриват критерия за бюджетния дефицит, който според Пакта за стабилност трябва да е под 3% от БВП. А както вече стана ясно, повечето икономисти на Стария континент имат свръхдефицити. Най-тежко

е положението в Гърция, където дупката в хазната стига 12%. Все повече наши банкери и икономисти са на мнение, че влизането в ERM II е повече политика, отколкото икономика. В този случай тихата дипломатия и контактите в Брюксел ще помогнат много повече от покриването на критерии (на които ние отговаряме).

Оптимизъм

Тази година ще завършим с най-добър резултат от целия Европейски съюз, ще бъдем номер 1 в Европа по стабилна фискална политика, категоричен е финансовият ни министър Симеон Дянов. На фона на проблемите, които имат Румъния и Гърция, нашата икономика е като остров на стабилност в региона.

За 2010 г. антикризисната програма на правителството се състои от две части - стабилна фискална политика и излизане от кризата. Първата цел е балансирането на бюджета, а втората е икономиката ни да се върне по пътя на растежа. Друга важна мярка е да се подкрепи пазарът на труда и да се повишат доходите на българите.

► Сбалансиран бюджет и лине, забългаритенай-важно е да се повишат доходите им и поне малко да се доближим до европейските нива

Бойко Борисов постигна консенсус с лекарите

До края на февруари остойността на медицинските услуги

Има пълен консенсус за реформата в здравеопазването между правителството и лекарското съсловие. Това съобщава министър-председателят Бойко Борисов след срещата си с представители на всички лекарски съсловия и министрите на здравеопазването и на финансите.

Напрежението между гилдията и най-вече Министерството на финансите ескалира, след като и в първия работен ден на новата година лекарите не получиха парите си за ноември. Реформата в здравеопазването се прави само в полза на пациентите, заяви премиерът Борисов. Всеки детайл ще бъде включен в наредба, за да се гарантира европейско ниво в здравеопазването, допълни още той. Според Борисов това ще стане след десет години.

Цени

Първите стъпки в реформата ще бъдат насочени към остойността на медицинските услуги, за-

яви министърът на здравеопазването Божидар Нанев. Това ще стане до края на февруари. Яснотата за цената на медицинските услуги ще позволи да се търсят допълнителни механизми на финансиране, когато държавата не може да го осигури. Предвидено е увеличаване на заплащането и възможност за допълнителна специализация на кадрите, обеща здравният министър. Реформи са заложили в образованието и следдипломната квалификация и за извънболничните заведения. Спешната помощ ще бъде укрепена с допълнителни 30 млн. лв.

Коментар

Крайно време е разходването на обществен финансов ресурс да стане по-ефективно, т.е. парите да отиват наистина там, където пациентите получават качествено лечение, коментира проф. Генчо Начев, директор на УНСБАЛ "Св. Екатерина".

Но най-важното в тази реформа е всеки гражданин

► Първите стъпки в реформата ще бъдат насочени към остойността на медицинските услуги, заяви министърът на здравеопазването Божидар Нанев

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

на България, където и да се намира, независимо колко далеч от областния център да живее, в рамките от 30 до 60 минути да може да получи най-качествената медицинска помощ, заяви Начев. Според него това не може да стане без Спешна помощ и затова модернизирването първо трябва да започне там.

Николета Цветкова

Оправдание Бюджет 2009 е виновен за забавянето

► Забавянето на плащанията на лекарите е следствие на дефицита в бюджета за 2009 г., увери лекарското съсловие финансовият министър

Симеон Дянков.

► В първия работен ден на годината лекарите заявиха, че ще искат пари от пациентите си, защото не са им преведени средствата за ноември.

► Още на следващия ден Министерството на финансите преведе 140.5 млн. лв.

► Те са достатъчни за ноемврийските заплати на семейните лекари, както и за някои допълнителни мерки в здравеопазването, каза Дянков.

► Когато се намери финансовата възможност, се отпускат средства за решаване на най-важните проблеми, обясни още той.

Само 10 компании ще се борят за автомагистрала Тракия

Сериозен интерес имали наши фирми от България, Германия, Испания и Италия

Само около 10 компании най-вероятно ще подадат оферти на 11 януари в търга за изграждането на лот 2 от автомагистрала Тракия, прогнозираха експерти за в. Пари. Общо 66 компании от осем държави са закупили тръжни документи до 31 декември 2009 г., когато изтече крайният срок, което министърът на регионалното развитие определи като "небивал интерес".

Конкурсът

Сред реалните оферти ще са големите български строителни фирми Трейс Груп Холд, Главболгарстрой, Мостстрой и Холдинг Пътища. От чуждите кандидати по-сериозни намерения имали фирми от Германия, Испания и Италия, твърдят специалистите.

Според експерти повечето от компаниите, ку-

пили тръжни документи, са проучвали условията и възможностите за участие в процедурата. Не всички от българските компании ще се преборят, защото не отговарят на изискванията в конкурса, прогнозира от строителния бранш.

Опасявам се, че търгът може да бъде спечелен отново от фирма, предложила най-ниската оферта, коментира за в. Пари Иван Бойков, председател на Камарата на строителите. Според него условията на търга не изключват подобна възможност. Това ще доведе до проблеми с изпълнението на проекта, което може да забави доизграждането на магистралата и да оскъпи проекта. Известни са не един и два примера досега, уточни Бойков. Става въпрос и за магистрала Люлин, и за предишен участък от магистрала Тракия.

Промяна

В края на миналата година регионалният министър Росен Плевнелиев коментира, че се предвиждат промени

в Закона за обществените поръчки, които да изключат в бъдеще подобна възможност.

Тези промени обаче няма да станат по-рано от март 2010 г., защото трябва да се съгласуват с минис-

Винетки Губим 150 млн. лв. заради спорен търг

► Около 150 млн. лв. приходи от винетки само през януари няма да влязат в бюджета на Агенция Пътна инфраструктура заради обжалването на процедурата по избор на дружество за разпространението им, прогнозира депутатът от БСП и бивш зам.-министър на регионалното развитие Димчо Михалевски.

► Средно на месец се събират по 200 млн. лв. от стикери. Досе-

га няма официално избрано дружество, което да разпространява винетките, защото един от участниците в процедурата, проведена от АПИ през декември 2009 г., обжалва резултата.

► Търгът беше спечелен от сдружение между СИБАНК и ВИП Секюрити, а консорциум между Лукойл България и Холдинг Пътища обжалва. В конкурса участваха и Български пощи. От регионалното ведомство констатираха, че избраният кандидат е предложил най-ниската комисиона от 4.75% от продажбите.

Илиана Тончева

Развитие 13 акта за бившия шеф на тотото

Агенцията за държавна финансова инспекция състави 13 акта на бившия изпълнителен директор на Български спортен тотализатор (БСТ) Иван Иванов. Актовете са за констатиране на нарушенията на Закона за обществените поръчки. На бившия специалист по контрол на документи Невена Балкова са съставени 2 акта.

БСТ е с 4 акта за неспазване на правилата по време на предишното ръководство. Нарушенията са свързани с проведените за периода от 1 януари 2007 до 31 юли 2009 г. процедури за поръчки за рекламно и медийно обслужване, доставка на автомобили, храни, канцеларски материали, комплексно обслужване от служба по трудова медицина.

Д. Черкезова | pari.bg

Документ ТЕЦ Марица-изток 2 с екосертификат

ТЕЦ Марица-изток 2 ЕАД получи европейски сертификат ISO 14001:2004 от ТЮФ Рейнланд. Докумен-

тът удостоверява, че работата на блокове 1, 2, 3, 4, 7 и 8 със сертифициращи инсталации отговаря на економите. Системата за управление на околната среда е валидна до февруари 2012 г. Сертифициращата инсталация за първите два блока беше пусната на 13 октомври 2008 г., а тази за блокове 3 и 4 - на 12 юни 2009 г.

С. Панайотова | pari.bg

Кремиковци Планът за оздравяване влиза в съда

Подобрен оздравителен план за комбината Кремиковци е внесъл синдикатът на фалиралото дружество Цветан Банков в Министерството на финансите. Това заяви пред Агенция Фокус председателят на синдикалната организация Металурзи към КТ Подкрепа Людмил Павлов. Финансовият министър Симеон Дянков имаше забележки към плана и след тяхната корекция до края на седмицата се очаква подобреният план да бъде внесен в съда. В момента работят трите завода - за непрекъснато леене на стомана, стоманодобивното производство и станът за горещо валцуване 1700.

М. Кисьова | pari.bg

Фермерите получили 500 млн. лв. субсидии

Парите са изплатени два месеца предсрочно

Петстотин милиона лева евросубсидии от общо 700 млн. лв. за 2009 г. са влезли в сметките на фермерите по директните плащания на площ през декември, обяви земеделският министър Мирослав Найденов. Изплащането на субсидиите е станало два месеца по-рано и това е прецедент, коментира Найденов. Помощите за единица площ се превеждат от февруари до юни, но ние знаем, че земеделските производители очакват субсидиите си за обработваема площ колкото може по-рано, добави агроминистърът. Останалите 200 млн. лв. ще бъдат преведени много преди крайния срок, който изтича през юни, обеща министърът.

Напрежение

Сред земеделските производители обаче има напрежение заради частичното изплащане на европейските директни субсидии за обработваема площ за 2009 г., предупреди Радослав Христов, председател на Националната асоциация на зърнопроизводителите. Само част от стопаните са получили плащанията, а други все още чакат парите си, казва Христов. Той разкритикува и забавянето на преводите по проекти за

► Агроминистърът Мирослав Найденов и шефът на ДФ Земеделие Калина Илиева с кметовете на общините, спечелили проекти по подхода ЛИДЕР

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

600 млн. лв., финансирани от Програмата за развитие на селските райони. Според Христов в момента не са усвоени дори 10% от парите по тази програма.

Равносметка

Министър Найденов гарантира, че всички изрядни земеделци са получили на 100% сумите си от европейската субсидия за изминалата година. Там, където има застъпване и припокриване на декларираните площи от стопаните, ще се правят допълнителни проверки, за да няма санкции от Брюксел.

Българската държава обаче е превела едва 15% от националните доплащания.

Животновъдите са получили 61 млн. лв., както бе обещано.

Агенция

Създаването на агенция за безопасност и контрол на храните е моята болка, ние сме готови със структурата ѝ, но за да се реализира тя, има нужда от финансов ресурс, заяви още министър Найденов. Министърът посочи, че е разговарял със заместник финансовия министър Владислав Горанов, който е съобщил, че всички министри ще получат писмо с препоръки за ограничаване на разходите на ведомствата заради намалените бюджети през 2010 г.

Светлана Трифонова

Проекти Общини ще получат 5 млн. лв. грантове

► 32 проекта на общини и неправителствени организации от подхода ЛИДЕР от Програмата за развитие на селата одобри министърът на земеделието и храните.

► Те ще бъдат финансирани с безвъзмездна помощ за 4.9 млн. лв.

► Отделните субсидии варират от 82 000 лв. и 179 хил. лв. на проект. Целта е да се засили участието на местните общности.

АЕЦ Козлодуй Шести блок спря за ремонт

Снощи в 22 часа започнаха технологични операции за спиране на шести енергоблок на АЕЦ Козлодуй за планов ремонт. За ремонта е подадена заявка и е получено разрешение от Електроенергийния системен оператор. За спирането е уведомена Агенцията за ядрено регулиране. По време на плановия престой, който се очаква да продължи до края на следващата седмица, ще бъдат извършени ремонтни работи по клапан, регулиращ разхода на пара към турбината на блока. Предстоящият ремонт е в конвенционалната част на енергийния блок - в машинната зала. Пети енергоблок на АЕЦ Козлодуй вчера работи със 100% натоварване на мощността, съобща пресцентърът на атомната централа.

Г. Кларк | **pari.bg**

Синьо гориво Природният газ по-евтин от миналогодишния

Потребителите на газ ще плащат между 23 и 25% по-малко, отколкото през януари 2009 г., в зависимост от количествата, ритмичността на снабдяването, както и от това дали се консумира в домакинството, в индустрията или в обществено-административния

сектор. Това съобщиха от Овергаз вчера. Газът щял да остане най-евтиният източник на енергия и след решението на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране за увеличение на цената му с 10.45% за 1000 куб. м от 1 януари 2010 г. Битовите потребители на Овергаз в страната ще плащат през първото тримесечие средно по 85 лв. за 1 мегаватчас природен газ. За индустриалните клиенти цената ще е между 64 и 80 лв. за 1 мегаватчас в зависимост от индивидуалната им тарифа. За сравнение - същото количество енергия, произведено с мазут, в момента струва 91 лв./мВтч, с електрическа енергия - между 109 и 174 лв./мВтч по нощната или дневната тарифа, а с нафта - 195 лв./мВтч.

Г. Кларк | **pari.bg**

Изчерпване Социалният инвестиционен фонд бе закрит

Очаква се правителството да приеме проект за Закон за закриване на Социалния инвестиционен фонд. Фондът съществува към министерството на труда. На 31 декември м.г. е приключило изпълнението на проекта Социални инвестиции за насърчване на заетостта, финансиран от Световната банка и българското правителство. Усвоени са 99.8% от сумата - 65.8 млн. EUR.

Д. Черкезова | **pari.bg**

Съдът потвърди за млечния картел

Решението на петчленния състав на ВАС е окончателно и не подлежи на обжалване

Млекопреработвателите са се наговаряли предварително на какви цени да изкупуват млякото и на какви цени да продават млечните изделия. Това е окончателно решение на Върховния административен съд (ВАС), с което се подкрепя обвинението на Комисията за защита на конкуренцията за картелно споразумение между млекопреработвателите.

Санкции

Решението на петчленния състав на ВАС е окончателно и не подлежи на обжалване. Общо 25 хил. лв. глоба ще платят двете браншови асоциации за картелно споразумение и нарушение на Закона за защита на конкуренцията. Асоциацията на млекопреработвателите в България ще трябва да плати глоба от 15 хил. лв., а Националната асоциация

на млекопреработвателите - 10 хил. лв.

Проверка

Преди две години КЗК се самосезира по повод повсеместното и рязко увеличение на цените на сиренето и кашкавала през лятото на 2007 г. Иззетият доказателствен материал при извършените претърсвания в офисите на двете сдружения е анализиран с помощта на Форенсик лабораторията на комисията. Тогава КЗК обяви, че е открила доказателства, че Националната асоциация на млекопреработвателите (НСМ) е имала волята да наложи минимален праг за изкупните цени на суровото мляко и на базови цени на сиренето. Асоциацията на млекопреработвателите в България пък въведа еднакъв договор за изкупуване на мляко, в който са вписани премии и санкции за производителите според хигиенните показатели на суровината.

Потвърждение

ВАС определи, че са налице

доказателства, че сдружението НСМ целенасочено се е намесило в образуването на изкупните цени на суровото мляко и на базови цени на сиренето с въвеждането на типов договор, съдържащ система от премии и санкции при доказване от производителите на добри хигиенни показатели на суровото мляко. Това представлява пряко определяне на търговски условия и увреждане на пазара в сектора, мотивира се съдът. Делото установява, че на общите събрания и заседанията на управата на Асоциацията на млекопреработвателите организацията е работила косвено за формиране на координирана ценова политика на своите членове.

Светлана Трифонова

25

► хил. лв. е глобата, която трябва да платят двете браншови организации

Топлофикации опитват да държат ниска цената на парното

Когенерации тушират поскъпването на природния газ

Бургаската топлофикация успя да задържи една от най-ниските стойности на топлинна енергия в страната. След приетото от ДЖЕВР увеличение на природния газ с 10,45% в края на миналата година цената на парното също се увеличи. В резултат на това парното и топлата вода в Бургас ще струват с 5.33% повече.

Инсталация

Дори и с това увеличение бургазлии плащат най-ниски сметки за парното след столицани. За да не е поскъпа топлинната енергия в Бургас, съдействат инсталациите за когенерация, които произвеждат електрическа и топлинна енергия в бургаската ТЕЦ. Електрическата енергия, произведена от Топлофикация-Бургас, се е увеличила само с 2.96% при средно нарастване на цената ѝ с 3.95%. Месец преди изтичането на 2009 г. Топлофикация-Бургас получи отлична атестация от ДЖЕВР.

► Поскъпването на природния газ от 1 януари вдигна цените и на парното

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Топлофикация-Сливен пък единствена в страната не увеличи цената на парното. Ще спазим 100% сключените договори с клиентите ни, категорично до края на този отоплителен сезон повишението на цената няма да има, каза Ангел Ангелов, директор на топлофикацията. Засега не е планирано и увеличение за следващия отоплителен сезон.

Въглища

Сливенското топлофикационно дружество произвежда топлоенергия и топла вода за абонатите си от въглища, а не от газ. Така предприятието, от една страна, развива един замиращ отрасъл, а от друга, защитава абонатите си, като остава

независимо от цената на газа. Със започване на застудяването Топлофикация-Сливен за първи път в България е въведа индивидуални договори, включващи договорени пределни суми, изчислени на база обема за отопляване, който използва всеки отделен абонат. Ако при месечното разпределение пределните суми по договора бъдат превишени, разликата се поема от дружеството, като освен това ТЕЦ-Сливен поема и сградната инсталация. Отстъпки за лоялни клиенти и социални бонуси допълнително намаляват сметките за парно в Сливен. От нововъведението досега са се възползвали над 4000 абоната.

Галия Кларк

Круизите поевтиняват с 35% заради кризата

► **Българите най-често избират седемднемни круизи в Средиземно и Балтийско море**

Вече се пълнят каютите за Свети Валентин, мартенските и великденските празници

С 35% са паднали цените на круизите с отплавания през първата четвърт на 2010 г., показва анализ на Българското круиз общество (БКО). Никога досега в историята на круиз индустрията не е имало по-подходящо време за пътешествия по вода, коментира Илиян Иванов, акредитиран круиз експерт. По думите му спадът в цените се дължи на световната криза, но най-вече на намаляването на резервациите от американския пазар, с който са свързани 78% от круизните пътувания в световен мащаб. В условията на свито търсене предлагането ще се увеличи

13.5

► млн. души са били на морски круиз през 2009 г., а само 1 млн. на речен, показват данните от световен мащаб

чи допълнително, защото до 2012 г. на вода ще бъдат пуснати 35 мегалайнера, обясни Иванов. Очаква се тази пазарна ситуация допълнително да намали цените на круизите.

България

Круизните пътувания все още не са много популярни за българските потребители и този пазарен сегмент тепърва ще се развива, смята Иванов. През последните години се наблюдава значителен ръст на хората, които тръгват на круизни пътешествия, макар и като бройка те да не са много, казва той. По думите му най-предпочитани от българите са круизите в Средиземно и Балтийско море, като средната продължителност на пътуването им е 7 дни.

Цени

Средиземноморски седемдневен круиз излиза в момента от 500 до 620 EUR. Триденевен круиз между Маями и Бахамските острови започва от 133 EUR на човек в двойна каюта, сочат данни на Българското круиз общество. Най-общо в цената на круиза са включени нощувките на борда, храната, някои напитки и забавленията. Обикновено за допълнителните екскур-

зии на сушата се заплаща.

Особености

От БКО коментират, че важен стимул за развитието на този туристически сегмент е и отпадането на визите за български граждани в много страни по света. За круиз до Ямайка и Хаити например не се изисква виза, стига да не се нощува в хотел на брега. Тъй като круизите в повечето случаи са свързани и с посещения на сушата, а понякога и други видове транспорт, влияние оказват и намаляването на цените на самолетните билети, и хотелските нощувки. Пасажерите, които досега са плащали за икономични и нискотарифни круиз линии, при сегашните условия с малко доплащане ще могат да си позволят по-висок клас кораби, коментират от БКО.

Записвания

Круиз пътешествието обикновено се планира минимум месец и половина преди отплаването, за да имат пътниците по-голям избор на каюти и по-изгодни цени, казват българските експерти. В момента вече се пълнят каютите за 14 февруари, мартенските и великденските празници.

Дарина Черкезова

Интервю Стоян Пехливанов, изпълнителен директор на

Посрещаме 2010-а с постижимо метален

ОПТИМИЗЪМ

Въпросът не е с колко ще увеличим производството, а как да бъдем по-ефективни

► Господин Пехливанов, доколко трудна беше за КЦМ изминалата 2009 г.?

- За първи път ние посрещнахме една нова година - 2009-а, с планове да намалим производството - около 10% в оловното и около 15% в цинковото. През първите три месеца стигнахме дори до критичните 60% от капацитета на цинковото производство. Критични, защото под тази граница щяхме да понесем големи загуби от непроизводителен труд и енергийни разходи. Критични щяха да станат и условията на труд. Но напипахме слабичкия пулс на металните пазари, съобразихме се със свиването им и продължихме да работим и да присъстваме на тях. След март достигнахме почти пълните капацитетни възможности на предприятието. Завършихме 2009 г. с положителен финансов резултат, който е следствие от произведените 67 500 тона общ цинк (включително сплави и соли), около 62 000 тона общо олово и 100 000 тона сярна киселина.

► Имаше ли начин да се възползвате от кризата? Например да купите поевтини суровини, да ги складираме и сега, когато цените се вдигат, да произведем олово и цинк с евтин ресурс?

- Това е малко спекулативно, а компанията ни има друг подход към бизнеса. Ще обясня. Ние планираме дейността си за всяка година от есента на предходната. През декември сме наясно с производствената, пазарната и инвестиционната програма за следващата година, на тази база се формира и бюджетът ни. Когато си поставим целите, когато формираме бюджета, ние просто ги изпълняваме. И няма

как да направим суровинни натрупвания, различни от тези, които сме планирали. Убеден съм, че замразяването на суровини на склад не е добра тактика по време на криза. Ние сме преработватели - купуваме концентрат, правим метал, продаваме и с парите купуваме нов концентрат. Въпросът е нито един от тези етапи да не се забавя. А прекалното увеличаване на складовите запаси за нас си е забавяне.

► Доколко през 2010 г. КЦМ АД е в състояние да възстанови производството си в пълен капацитет?

- Излизането от етапа на криза и депресия през 2010 г. е постижимо, но зависи от фактори, върху които ние не можем да влияем. Вижте какво стана - правителствата наляха пари в банковата система. Но банковата система сама по себе си не може да измъкне света от кризата. Парите трябва да минат през производството. Колкото по-бързо те достигнат до реалния сектор, толкова по-бързо в него ще се добави стойност и толкова по-бързо икономиката на света ще тръгне нагоре. Категорично гледаме към 2010 г. с повече оптимизъм. Пазари вече има и сега конкурентоспособността е факторът, който ще покаже кой ще се намести в тях. Очакваме, че през 2010 г. ще увеличим производството, макар и с малко. Но най-важен си остава въпросът не с колко ще увеличим цинка и оловото, а колко ефективни ще бъдем.

► От вашите 1360 метатурзи доколко зависе ефективността на КЦМ АД?

- От хората зависи много. Суровини ще намерим. Технологии ще купим. Ин-

” **Пазари вече има и сега конкурентоспособността е факторът, който ще покаже кой ще се намести на тях**

вестиции ще направим. Но ни трябва живият квалифициран труд на хората, за да стане производството и от концентрата да стане метал. Ето и моите мениджърски доводи за мотивацията на екипа през 2010 г. Да, ние свихме доходите, но не съкратихме нито един човек. Да, имаше критични моменти, но запазахме безопасните и здравословни условия на труд. За друго може да няма пари, но за почти безплатни транспорт и храна, за безплатно здравеопазване и лекарства, за допълнително доброволно осигуряване за сметка на КЦМ АД има пари. Говорим за повече от 2 млн. лв. Запазахме екипа си, запазахме отношението си към него и сега през 2010 г. очакваме възвръщаемост, по-добри пазарни резултати от производството и по-добри доходи за хората.

► Откъде може да дойдат рисковете за КЦМ АД през 2010 г.?

- Носителите на ценовия риск за нашите метали са

Старозагорската опера отново отвори врати

Строителните работи по възстановяването на сградата струваха 12 млн. лв.

След 18-годишно прекъсване една от най-емблематичните сгради на Стара Загора - старозагорската опера, отново отвори врати.

Сградата беше опожарена през 1991 г., но реалните строителни работи по нейното възстановяване започнаха едва в началото на 2000 г. Консорциум от 5 фирми с ръководител инж. Никола Нешев, управител на старозагорската строителна фирма Никон, извърши ремонта на увредената

до неузнаваемост сграда.

Инвестиция

Вложените във възстановяването на операта средства възлизат на 12.1 млн. лв., съобщи кметът на Стара Загора проф. Светлин Танчев. Инвестицията включва пари от доброволните вноски на старозагорци в създадения преди близо две десетилетия благотворителен фонд, държавна целева субсидия от 1 млн. лв., приходи от фонд Приватизация в размер на 3.4 млн. лв., бюджетни 3.5 млн. лв. и банков заем от 5 млн. лв. Неиздължена сума от 350 хил. лв. остава към германската фирма, която

е работила по сценичната механизация.

Ремонт

Ремонтът обхваща 43.5 хил. куб. м терен, вътрешната ширина на сцената е 17 м, а дълбочината ѝ е 21.4 м. В партера на обновената зрителска зала са разположени 408 места, а на балкона - 165. Ложите са 26, има и 6 места за инвалиди. Монтиран е и специализиран асансьор за хора с двигателни проблеми. След месец сградата ще получи акт за въвеждане в експлоатация. Официалното ѝ откриване ще бъде в навечерието на националния празник - 3 март.

Сашка Панайотова

КЦМ АД

глобалните финансови и стокови пазари. Компанията има опит в използването на финансови механизми, с които да намалява риска. Имаме практика да хеджираме валутни и стокови рискове и при необходимост я прилагаме успешно.

► Ще правите ли инвестиции през новата година?

- Разбира се, ние от инвестициите никога не се въздържаваме. Ще вложим средства в технологиите за използване на вторични суровини и на оловото, и на цинка. Убедени сме, че в това има голям

потенциал. Имаме проектна готовност за подобряване на конкурентоспособността на КЦМ АД с по-добро извличане на металите, по-добро оползотворяване на ресурсите и особено на енергията, както и по-добра организация на работа. През следващите години ще създадем изцяло ново съвременно предприятие за производство на олово с новата технология Аусмелт, предстоят разширяване и модернизация на цинковото производство.

► Ако допуснем, че 2010

г. ще бъде по-спокойна, има ли урок от кризата, който ще бъде приложим и сега?

- Уроците от кризата ще бъдат първо анализирани в детайли. Но наученото как да правим бърза и адекватна организация, така че да мобилизираме всички налични ресурси - финансови, материални и човешки, върши работа и сега. Кризата изведе на преден план два приоритета - стабилност на КЦМ АД и доверието към КЦМ АД. Те са ни най-важни и през 2010 г.

Михаил Ванчев

2010 ще е годината на дискаунтърите

Кризата и ниската степен на проникване на българския пазар ще стимулира развитието им

Търговските вериги за евтини бързооборотни стоки, наречени дискаунтъри, ще завладеят трайно българския пазар за търговия на дребно през 2010 г., особено в сферата на хранителните стоки. Това показват анализите на консултантската компания Colliers International. Постепенно ще се утвърждават и ритейл парковете, в които на едно място се разполагат няколко вериги магазини за различни стоки. Аутлетите, в които се предлагат модни колекции от изминали сезони с големи отстъпки, също имат добро бъдеще.

Защо

Кризата стимулира домакинствата да търсят начини да оптимизират разходите си и с това се активизира развитието на дискаунт веригите, коментират от Colliers International. Като втори фактор се посочва ниската степен на проникването им в страната в сравнение с други държави от Централна и Източна Европа.

В световен мащаб ритейл парковете и аутлетите не само остават незасегнати от рецесията, но и регистрират печалби, коментира Иглика Йорданова, мениджър отдел Търговски площи в Colliers International. Причината за популярността

26

► хипермаркета вече е отворила дискаунт веригата Kaufland в България

► В България вече има три дискаунт вериги за хранителни стоки - Kaufland, Plus и Penny Market

им е, че инвестицията в изграждането им е по-малка, което позволява оптимизиране на разходите на наемателите.

Коментар

Ние също предвиждаме, че 2010 ще бъде годината на дискаунтърите, що се отнася до търговията с хранителни стоки, коментира за в. Пари Гергана Лукова, маркетинг мениджър на магазините Plus. Според нея козове на веригата, за която работи, са собствените ѝ марки и балансираният асортимент. Този търговски формат дава възможност за оптимизиране на разходите и оттам - по-ниски цени, казва още Лукова. Със засилването на конкуренцията между веригите магазини предизвикателствата пред търговските и маркетинговите им отдели ще се увеличат, но от това клиентите само ще спечелят, смята Лукова.

Конкуренция

В България вече има три дискаунт вериги за хранителни стоки - Kaufland, Plus и Penny Market. Всички те следват стратегията първо

да навлизат в по-малките градове на страната, а след това да се установяват и в големите, коментират от Colliers. От трите вериги компанията Kaufland вече е развила мрежа от 26 хипермаркета, а другите две предвиждат да удвоят броя на магазините си у нас през 2010 г. През 2011 г. се очаква в България да стъпят и конкурентът им Lidl.

Аутлетите

През 2010 г. предстои откриването и на първите магазини на нови световни гиганти за облекла и аксесоари. Врати ще отворят три големи търговски центъра - Сердика Център, Карфур Цариградско мол и Мега мол. В тях ще бъдат представени пет от брандовете на испанската Inditex Group - Zara, Bershka, Massimo Dutti, Stradivarius и Pull and Bear. В България идват и германската мултибренд компания Peek&Cloppenburg, френската компания за козметика Sephora, австрийската верига за обувки Humanic и американската фирма за модни стоки GAP.

Дарина Черкезова

Китайци ще строят наново стъklarския завод в Разград

Инвеститорите ще вложат общо 100 млн. EUR във възобновяване на производството

Производствената база на бившия завод за стъкло Диамант в Разград ще бъде изцяло разрушена до края на април, за да започне строителството на напълно нов халета. Това заяви пред в. Пари кметът на града Денчо Бояджиев. В момента трябва да се реши въпросът с технологията, която да се използва, така че да се запази стабилността на основата, допълни той.

Инвестицията

Инвестицията във възобно-

вяването на производството на стъкло в Разград бе анонсирана през ноември миналата година. Зад нея стоят китайската компания China Luoyang Float Glass Group (CLFGG) и българската Виа Глас, която през 2005 г. купи активите на завода. Китайците трябва да вложат 75 млн. EUR, а българските им партньори - 25 млн. EUR. Плановите са да се достигне производство на 600 т плоско стъкло на ден.

Конкуренцията

Инвеститорите разчитат на уникална технология и богата палитра от стъкла, казва кметът на града Бояджиев. По думите му инвеститорите са коментирали пред него, че не се притесняват

от конкуренцията на Траккия Глас България, която има производствена база в Търговище, т.е. само на 36 км от Разград. В момента около 300 души от Разград работят в стъklarското производство в Търговище. С откриването на новия завод се очаква те да се пренасочат към него.

Борсата

Разградският завод Диамант е публична компания. Справка на в. Пари показва, че последно на 4 декември 2009 г. са изтъргувани 51 акции на завода на цена от 0.45 лв. Компанията е обявена в несъстоятелност от 1 януари 2002 г. по искане на основния кредитор - Булгаргаз.

Дарина Черкезова

Транспорт EasyJet открива 21 нови дестинации

Най-голямата британска нискотарифна авиокомпания easyJet, която лети и от София, обяви, че открива още 21 дестинации. Плановете на компанията са новите полети да достигнат 70. С въвеждането на новите дестинации easyJet предлага избор на приблизително 500 маршрута, свързващи 19-те бази на компанията във Великобритания и Европа с ключови летища в Европа и Северна Африка. Първа от новите дестинации ще стартира Женева - Фаро, която е планирана за 3 април. Останалите ще свързват Ливърпул и Бордъм, Бристол с Даламан, Бордъм и Хераклион, Лондон (от летище Стратенд) с Бодрум, Даламан, Дубровник и Сплит, Амстердам с Прага, Женева с Хераклион и Бриндизи, Париж (от летище Шарл де Гол) с

Палма, Сплит, Прага, Малага, Тулуза, Рим (от Фиумичино) с Малта и Ница, Милано (от Малпенса) с Махон и Париж (от Орли) с Венеция. От авиокомпанията обявяват, че местата вече са налични и са в продажба.

Финанси

Унгария може да национализира банки

Правителството на Унгария подготвя закони, които ще позволят на държавата да затегне контрола върху банките и ще разрешат на правителството частично или изцяло да национализира трезори, твърди националният всекидневник Nepszabadsag, без да посочва източник на информацията. Новото законодателство ще даде право на правителството да задържи някои услуги или изцяло да поеме контрола върху някои банки, ако финансовото министерство, централната банка или регулаторът на финансовия пазар решат, че дейностите на някой трезор представляват заплаха за стабилността на финансовата система, пише изданието. Очаква се правителството да внесе проекта за промените в парламента преди общите избори тази година, които ще се проведат през второто тримесечие.

Гърция ще предлага дълг на избрани инвеститори

► Правителството на Георгиос Папандреу е твърдо решено да намали бюджетния дефицит на Гърция

Атина се опитва да намали риска от публично предлагане на ценни книжа

Гърция най-вероятно ще разчита на частно предлагане на ценни книжа в опитите си да намали най-големия бюджетен дефицит в еврозоната, пише Bloomberg. Решението дали да използва този метод зависи от развитието на програмата за стабилност и ръст на държавата, казва Спирос Папаниколау, управляващ директор на Агенцията за управление на публичните задължения на страната. Предстои да вземем решение дали ще продължим със синдикацията, но може да предпочетем и частното предлагане на ценни книжа, заяви той.

Проблем

Гърция е изправена пред предизвикателството да занижи бюджетния си де-

фицит, който се равнява на 12.7% от БВП. Това е и най-високата стойност в цялата еврозона и стана причина за занижаване на кредитния рейтинг на страната от страна на водещите рейтингови агенции Standard&Poor's, Fitch и Moody's в края на миналата година. Правителството на премиера Георгиос Папандреу прибегна до еврокредити с плаваща лихва на стойност 2 млрд. EUR през декември, за да закърпи финансовото си положение.

Варианти

В момента обаче Атина обмисля дали да не предложи ценни книжа директно на избрани инвеститори, вместо да ги продава чрез аукцион през група банки. Причината за това е да бъде намален рискът от неадекватно търсене, което може да увеличи стойността на заема. Решението трябва да бъде взето до края на месеца, коментира Папаниколау.

Kraft събира пари да купи Cadbury

► Освен с опозицията на Cadbury от Kraft ще трябва да се преборят и с милиардера Уорън Бъфет, който се обявява против сделката

Американците продадоха дял на Nestle, подсладиха офертата

Американският производител на храни Kraft подслади офертата си за британската Cadbury, която вече на два пъти отказа да бъде купена заради твърде ниската цена. Вчера обаче Kraft обяви, че се разделя с подразделението си за замразени пици в САЩ и Канада, което беше продадено на Nestle за 3.7 млрд. USD. От компанията обявиха, че ще използват парите, за да увеличат кешовия компонент в офертата си към Cadbury.

Предложение

Последното предложение на Kraft беше за изкупуване на Cadbury срещу 740 пенса на акция. В момента обаче книгата на британците се търгуват на нива

10.6

► млрд. GBP беше стойността, на която Kraft оцени Cadbury при последната си оферта за компанията

от около 800 пенса, което накара акционерите на компанията да се обявят срещу сделката.

Затова от Kraft планират нова оферта, която да позволи на част от акционерите на британците да получат 60 пенса повече в брой вместо акции на Kraft. Последната оферта на американците от септември беше за 300 пенса в брой и 0.2589 нови акции на Kraft за акция на Cadbury, което оцени британската компания на 10.6 млрд. GBP.

Според Financial Times новата оферта ще бъде за 805 пенса на акция, което е над цената на затваряне на акциите на британците от 790.5 пенса в понеделник. Информацията за новата оферта обаче е предварителна, а окончателната оферта ще бъде представена на крайния срок за публикуването ѝ - 19 януари.

Опозиция

Веднага след оповестяването на новата информация около сделката от Cadbury отново обявиха,

че са против изкупуването въпреки подсладената оферта. От Kraft отново не искат да разберат причината за отказа ни. Въпреки промените офертата на компанията остава непроменена според нас и за това отново няма да приемем, коментират от мениджмънта на британската компания.

Cadbury атакува и ниските цени на акциите на Kraft, които в понеделник затвориха на ниво от 27.43 USD за брой, или с 11.5% под стойността им при първичното публично предлагане на компанията. Това означава, че стойността им е несигурна, смятат британците.

Против

Освен мениджмънта на

Сделка Замразени пици за 3.7 млрд. USD

► Производителят на храни и напитки Nestle купува подразделението на Kraft Foods за замразени пици в САЩ и Канада за 3.7 млрд. USD.

► Това превръща швейцарската компания в лидер

Cadbury обаче против сделката се обяви и един от основните акционери на Kraft - милиардерът инвеститор Уорън Бъфет.

Той държи 9.4% от капитала на компанията чрез инвестиционната си компания Berkshire Hathaway.

Акциите на Kraft са твърде скъпа валута, за да бъдат използвани при подобна сделка, смята Бъфет. Като акционер на американската компания той трябва да одобри издаването на 370 млн. нови акции, с които да бъде финансиран безкешовият компонент от изкупуването на Cadbury. Еventуално обединение на двете компании би създавало гигант, който генерира поне 50 млрд. USD годишни приходи.

на този пазар с общ годишен оборот от 3 млрд. швейцарски франка. Именно САЩ са най-големият потребител на продуктите, като продажбите там възлизат на 37 млрд. USD.

► През 2009 г. лидер там беше Kraft с реализиран оборот от 2.1 млрд. USD. През последните четири години компанията реализира двуцифрен ръст в САЩ и Канада.

Cover story

Bulgaria's makeover: new cabinet, recession, deficit

Half of planned anti-crisis measures fulfilled by Borisov's administration

The first days of January are the time for taking stock of the past year. The two words that sum up the economic situation in Bulgaria are *extreme makeover*. From a growing economy Bulgaria swung into recession, the surplus rapidly melted away and in the middle of 2009 the budget showed a gap, though much smaller than in other EU countries.

For five months in office Bulgaria's youngest political party, GERB, managed to solve a number of key issues. Nevertheless, the government failed to fulfil half of its 15 anti-crisis measures.

► The BGN 500 million budget gap for 2009 was not among finance minister Simeon Dyankov's plans

PHOTO EMILIA KOSTADINOVA

Budget

The key objective repeatedly declared by both finance minister Simeon Dyankov and prime minister Boyko Borisov was balancing the books for 2009. In December, though, it emerged that the budget will show a BGN 500 million gap, as the rapid jump in tax collection could not materialise. The National Revenue Agency was expected to increase collection by BGN 500 million, the customs offices, by BGN 700 million.

Businesses urged the government to reduce the social security burden 5 percentage points and speed up VAT refund. However, the cabinet decided to cut security contributions 2 pp in 2010 and by 1 pp in each of the next two years.

Energy

The state-owned energy companies failed to go public. Bulgarian and foreign investors hoped that the planned listing of Bulgarian Energy Holding on the stock exchange would

boost tepid trade and some even started dreaming of big profits. The government was also expected to study the economic feasibility of a new nuclear power plant at Belene and examine the need for new power facilities. GERB's government also failed to meet its ambitious goal to close contracts for

Securities

EUR 25m euro bond issue to be placed

Strong interest expected from both local, foreign investors

The finance ministry will float a 2.6-year treasury bond issue in euro, the government securities' issue calendar shows. The debt issue will amount to EUR 25 million and will be auctioned on February 1, 2010.

After a series of meetings

construction of two lots of Trakia motorway by the end of 2009.

Successes

Borisov's administration rapidly cut down budget spending. All ministries reduced their staffs nearly 15% and two ministries, of state administration and of emergency,

were closed. VAT refund will take up to one month. The information systems of the National Revenue Agency and the customs offices were connected to improve collection. The cabinet also reduced the minimum capital required for registration of a limited liability company from BGN 5,000 to BGN 2.

with bankers, economists and financiers the ministry finally chose to finance the budget with euro-denominated government securities. Thus, on the one hand, it will get fresh money and, on the other, give a boost to the domestic market of debt instruments, brokers commented. Another advantage is that the issue will not raise Bulgaria's external debt. It will also stop the outflow of capital, as

currently many institutional players invest abroad as they do not have alternatives in Bulgaria.

Analysts say that the chosen currency of the bonds will attract foreign investors, too. However, the issue volume is too small to meet the expected big interest, as Bulgaria's risk premium is low compared to neighbouring states. The securities are expected to yield about 5%.

Healthcare Agreement reached between cabinet, doctors

There is absolute consensus on healthcare reform between the government and medical doctors, prime minister Boyko Borisov said after meeting representatives of the healthcare sector, the finance and health ministers. The pressure was mounting as doctors did not receive their November wages on the first working day of the new year. The reform in the health sector is carried out in favour of patients and will guarantee European quality of services, Borisov added. The first steps are to evaluate the medical services and seek mechanisms for additional funding, health minister Bozhidar Nanev said. Reforms in medical education and post-graduate training are some of the other measures undertaken.

Agriculture Farmers receive BGN 500m subsidies

European subsidies worth BGN 500 million from a total of BGN 700 million allocated for 2009 were transferred to farmers as direct payment per area in December, agriculture minister Miroslav Naydenov said. The payment two months ahead of schedule is a precedent, Naydenov commented. The remaining BGN 200 million will again be given ahead of the due term in June. Farmers, however, voiced their discontent that only part of them have received the European direct subsidies for arable area for 2009. Only 10% of the funds for projects worth BGN 600 million under the Rural Regions Development Programme have been absorbed so far.

Retail 2010 expected to be year of discounters

Commercial chains for cheap fast-moving consumer goods, or discounters, will conquer the Bulgarian retail market in 2010, an analysis of Colliers International shows. Retail parks, with several chains for various goods at the same place, will be developed and outlets selling fashion clothes from past seasons at big discounts will become very popular, too. The reasons are the desire of households to find cheaper stuff amid the crisis and the low penetration of this type of stores in Bulgaria. On a global scale, retail parks and outlets not only remained unaffected by

the downturn but also booked profits, Iglia Yordanova, commercial space manager at Colliers International, commented. One more reason for becoming popular is the low investment in their construction, which allows low renting expenses. The year of 2010 is expected to be the year of discounters, especially in foods, Plus chain market manager Gergana Lukova told the Pari daily.

Production Glass plant in Razgrad to be rebuilt

Razgrad's defunct glass plant Diamant will be demolished by the end of April and a new building will be erected in its place, mayor Dencho Boyadzhiev told the Pari daily. The plans for restoring production in Razgrad were announced last November. Investors in the project are China Luoyang Float Glass Group (CLFGG) and Bulgaria's Via Glass, which bought the plant's assets in 2005. The Chinese firm will invest EUR 75 million, its Bulgarian partner, EUR 25 million. Production is expected to reach 600 tonnes of sheet glass a day. Diamant was declared bankrupt on January 1, 2002 on the request of its main creditor, Bulgargaz.

Bonds

Alen Mak to suspend interest payments

Cosmetics maker Alen Mak may be the first Bulgarian company to suspend interest payments on its bond issue. Custodian Corporate Commercial Bank (KTB) is calling an extraordinary general meeting on January 15. Bondholders will have to decide whether to allow Alen Mak to put one-year moratorium on its interest payments. The change is made with the knowledge of bondholders, so they should not worry, KTB's Vladimir Valkov said. The Pari daily could not reach Alen Mak's management before the newspaper went to press. For the first nine months of 2009 the company posted a 25-percent drop in sales to BGN 4.9 million. Profit slumped 55% to BGN 2.1 million.

Performance Sopharma books 12% sales growth in 2009

Blue-chip Sopharma booked a 12-percent rise in sales to BGN 186.9 million for 2009, the pharmaceutical maker said. The growth started after the middle of the year, financial director Boris Borisov told the Pari daily. The good performance was mainly due to the 16-percent rise in exports. Sales on the domestic market edged up 4%. Russia accounted for the bulk of exports, followed by Ukraine.

KCM looks to 2010 with optimism

Efficiency, rather than increasing production, remains company's key objective

Non-ferrous metal smelter KCM was prepared to reduce production in 2009 but the first quarter of the year was quite critical, as zinc manufacturing slumped to 60% of capacity. Below that limit we would have suffered huge losses, CEO Stoyan Pehlivanov told the Pari daily in an interview. However, the company managed to feel the pulse of the metal markets and continued running. After March it almost reached its full capacity. KCM posted a profit for 2009 and manufactured 67,500 tonnes of zinc, 62,000 tonnes of lead

► Stoyan Pehlivanov, CEO of KCM

and 100,000 tonnes of sulfuric acid.

Recovery

Recovering from the crisis in 2010 is an achievable goal but that will depend on factors we cannot control, Pehlivanov went on to say. Governments injected money in the bank-

ing system but that money has to pass through the real sector, which will add value to it and help the economy start growing. KCM is definitely optimistic about the New Year. Now that markets have been restored it is competitiveness that will factor in performance. The company expects to boost production in 2010, though slightly. Efficiency, however, will remain a key objective.

Workforce

KCM believes that its 1,360 employees are its major asset. Though incomes have fallen, not a single worker has been laid off. Providing safe and healthy labour conditions has always been a priority. The company's workers enjoy sub-

sidised transport and meals, free healthcare and medicines and supplementary voluntary security. The company pays more than BGN 2 million a year for that.

Investment

KCM will continue investing in 2010, the focus being on technologies for utilisation of lead and zinc scrap. We believe there is a big potential in that, Pehlivanov pointed out. The company has also worked out a plan to improve its competitiveness by enhancing metal extraction, utilisation of resources and introducing better work organisation. An entirely new lead facility will be built in the next few years, zinc production will also be expanded and upgraded.

ИНВЕСТИТОР

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Криза

Ален мак спира да плаща лихви

Компанията залага имоти за обезпечение на нови кредити

Козметичната компания Ален мак може да стане първото българско дружество с проблемна облигационна емисия, което спира плащанията на лихви по нея. Корпоративна търговска банка, която е довереник на облигационерите, свиква извънредно общо събрание на 15 януари 2010 г., на което държателите на дългови книжа ще решават дали да позволят на Ален мак да наложи мораториум върху лихвените си плащания за една година. Промяната

става със знанието на облигационерите и затова те не трябва да бъдат притеснени, коментира за в. Пари Владимир Вълков, експерт в отдела Попечителски услуги в Корпоративна търговска банка. До редакционното приключване на броя представителите на мениджмънта в Ален мак не бяха открити за коментар.

Обезпечение

Облигационерите ще решават и дали да намалят обезпеченията по емисията, така че част от тях да се използват за залог по нов дълг. Три поземлени имота, собственост на компанията, ще бъдат заложени като обезпечение

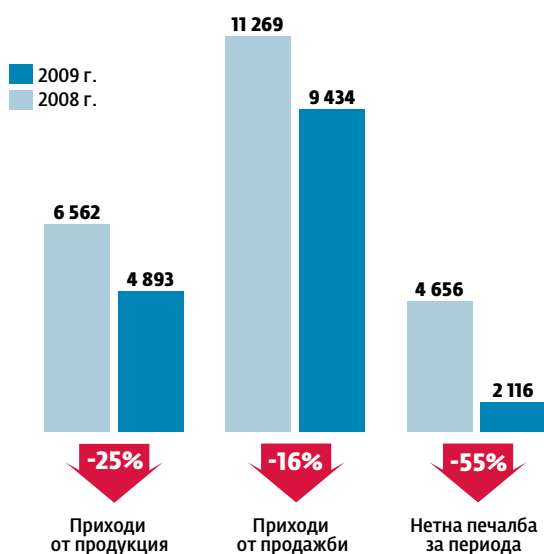
по кредит на стойност над 1 млн. EUR. Емисията продължава да изпълнява минималните си изисквания по проспекта, а обезпечението по нея е много над необходимото и затова се изважда, обясни Вълков.

Обявените намерения са нов опит на Ален мак да реструктурира дълга си. През април 2009 г. дружеството за първи път просрочи плащанията на лихви и главници по облигациите си. Задължението се състоеше в изплащане на главницата в размер на 540 хил. EUR и лихва от 103 хил. EUR.

Емисия

За да ги покрие, компанията издаде втора поред емисия облигации. През юни 2009 г. облигационерите в компанията й позволиха да разсрочи главницата по облигациите и вместо с последните 9 тримесечни лихвени плащания да я изплати с последните три тримесечни лихвени плащания. По този начин Ален мак получи отсрочка от 18 месеца. Проблемната емисия облигации е издадена на 30 юни 2006 г. Тя е за 6.5 млн. EUR с годишна лихва от 9.95%. За деветмесечieto на 2009 г. козметичната компания отчете 25% спад в продажбите на продукцията до 4.9 млн. лв. Печалбата на пловдивското дружество се понижи с 55% до 2.1 млн. лв.

Финансови резултати за периода, в ХИЛ. ЛВ.

Фокусът е върху доброто представяне на златото

Най-голям ръст в процентно изражение през 2009 г. от суровините реализираха захарта, медта, цинкът и петролът. Не е случайно обаче, че инвеститорите рядко говорят за тяхното впечатляващо представяне през годината, а фокусът е върху доброто представяне на златото. Причина за това е фактът, че цените на почти всички суровини пострадаха сериозно през 2008 г. и ръстът през 2009 г., макар и впечатляващ, доведе само до сериозно възстановяване при много от тях.

Ръстът за девета поредна година при златото обаче го откара на нови исторически върхове. Това породило много

Александър Николов,
Карол Капитал Мениджмънт

” През 2010 г. жълтият метал вероятно ще продължи да поскъпва, без доларът непременно да поевтинява

въпроси дали златото ще продължи да поскъпва стабилно и занаят, или пък инвеститорите успяха да направят поредния “балон” на финансовите пазари.

Като се отчете

инфлацията за последните 20-30 години обаче, става ясно, че цената на златото е паднала в реално изражение за този период, което предполага по-нататъшно силно представяне на този благороден метал и през следващите няколко години. При това според мен през 2010 г. златото вероятно ще продължи да поскъпва, без доларът непременно да поевтинява - зависимост, която често се наблюдава в исторически аспект.

Цитат

” Прогнозите за икономически растеж ще се преразгледат, защото светът се възстановява по-бързо

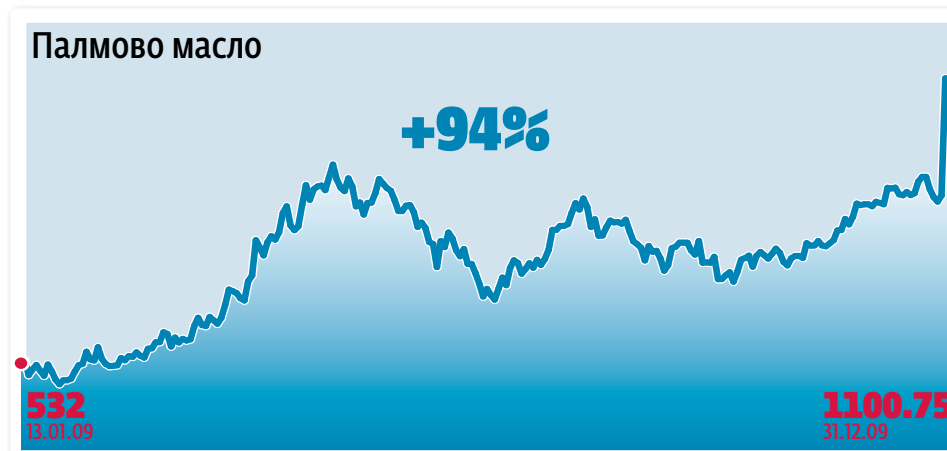

► **Джон Липски,** първи заместник-управляващ директор на МВФ

Инвестициите в... ще са предпочитани

Палмовото масло се очаква да бъде

Движение на суровините през 2009 г., в USD/т

Най-сериозен инвеститорски интерес през новата година ще предизвикат борсово търгуваните земеделски стоки. Прогнозите са те да донесат най-голяма възвръщаемост. Около това мнение се обединиха български и чужди финансови анализатори.

Екзотика

Палмовото масло е една от стоките, които се очаква да бъдат хит през тази година. Само през миналата година на фючърсите на суровото палмово масло са поскъпнали с 94% до 1100.75 USD за тон. На 31 декември суровината удари и най-високата си стойност през 2009 г. Рекордното поскъпване беше провокирано от лошите метеорологични условия, по-слабата реколта и голямото търсене. По изчисления

на специалистите над 38 млн. тона палмово масло се произвеждат годишно за потребностите на хранително-вкусовата и козметичната промишленост. Постепенно започва и използването му за производство на биодизел. Ако палмовото масло продължи да се използва за гориво, очакванията са търсенето му да скочи с 6 до 10% годишно.

Ориз

През 2010 г. оризът ще поскъпне с 50%, обявиха прогнозата си в началото на декември от Виетнамската асоциация на производителите на хранителни продукти. На борсата в Чикаго през миналата година фючърсите на ориза са скочили с близо 6% до 291.3 USD за тон. Търсенето на ориз се очаква да

скочи рязко заради спрения износ от Индия и Виетнам. Реколтата на двете страни пострада тежко през 2009 г. от тайфуните.

Храни

Фундаментални фактори ще повишават цените на захарта и царевичата през 2010 г., като това ще доведе и до ръст на инфлацията, прогнозира от базираната в Лондон Investec Asset Management. На борсата в Лондон бялата захар за година е скочила с 89% до 710.20 USD за тон. Вчера захарта достигна нов връх от 728.10 USD за тон. Според анализатори цената скача заради борсови спекулации. Освен това влияние оказва и намаляването на европейските квоти за внос на нерафинирана захар. Това означава, че през

Мнение

Ще има колебания в цените

Изминалата година беше много добра за борсово търгуваните стоки. След негативното начало през 2009 г. повечето стоки заличиха загубите и се повишиха значително.

Сред най-печелившите бяха стоките от сектора на индустриалните материали, като медта и оловото. Основната причина за това бяха позитивните очаквания за възстановяване на световната икономика и натрупването на запаси от страна най-вече на Китай. На второ място по ръст се

наредиха стоките от енергийния сектор и сектора на ценните метали.

За разлика от изброените сектори прави впечатление слабото представяне на сектора на земеделските стоки. Интересното тук е, че има големи разминавания меж-

ду представянето на отделните стоки в този сектор. Например царевичата и житото се понижиха с над 10%, докато захарта се покачи с повече от 100% през 2009 г. Подобни разминавания има единствено в енергийния сектор, където петролът е поскъпнал със 78%, докато газът, въгли-

щата и уранът завършиха годината под нулата.

Моите очаквания за настоящата 2010 г. са за големи колебания в цените и силно представяне на определени сектори. Сред най-подходящите за инвестиции са земеделските стоки и ценните метали.

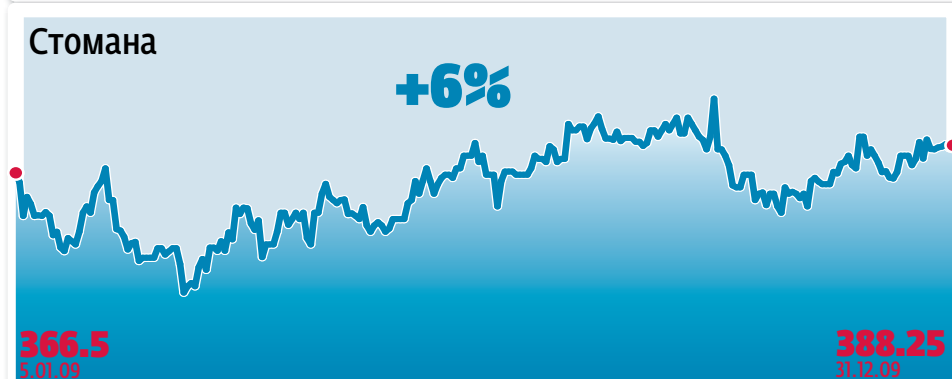
Милен Пенев,
Аврора Капитал

В земеделски стоки

итани през 2010 г.

е хит през тази година

2009 г. страните членки на Европейския съюз са внесли с 20 хил. тона по-малко захар за преработка. Световни експерти се опасяват, че през 2010 г. търсенето на рафинирана захар може да надвиши предлагането с 3-4 млн. тона. Царевицата има изключително голям потенциал за растеж през 2010 г., обявиха от инвестиционната банка Goldman Sachs през декември. Прогнозите са фючърсите на царевичата на Чикагската борса през тази година да достигнат 187 USD за тон, а през 2011 г. средната цена да бъде 196.85 USD за тон. През миналата година царевичата в Чикаго е поевтиняла с 11.2% до 105.283 USD за тон главно заради по-слабото потребление. Прогнозите за поскъпване през следващите

години се обясняват със засилване на търсенето от страна на производителите на биогорива, които превръщат царевичата в етанол.

Суровини

Стоманата през 2010 г. също ще гони нови върхове основно заради голямото потребление от страна на Китай, очакват от Investec Asset Management. За миналата година стоманата е поскъпнала с 6% до 388.25 USD за тон. При положителни макроикономически новини търсенето в световен мащаб ще расте и може да очакваме стабилен ръст в цените на основните суровини като мед и цинк, коментира Детелин Йорданов, инвестиционен консултант в Интеркарт Инвестмънтс. На Лондонската борса медта

през 2009 г. е отбелязала ръст от 133% до 7342 USD за тон. Скокът при цинка е от 99% до 2529 USD за тон в края на годината.

Традиция

За движението на традиционните инвестиции в злато и петрол обаче анализаторите се разминават в прогнозите си. Ценовото движение при златото се превръща в балон, което изправя ценния метал пред значителен риск от низходяща корекция, обяви през миналия месец американският икономист Нуриел Рубини. За 2009 г. жълтият метал е поскъпнал с близо 28%, като завърши годината на ниво от 1096.95 USD за тр. у. Най-високата си точка златото достигна на 2 декември - 1215.70 USD за тр. у. Едно от обясне-

нията на икономистите за поевтиняването на метала до края на миналия месец е поскъпването на долара спрямо еврото. През 2010 г. златото вероятно ще продължи да поскъпва, без доларът непременно да поевтинява, смята Александър Николов от Карол Капитал Мениджмънт. Детелин Йорданов обаче очаква жълтият метал да бъде подложен на натиск през тази година. Вчера петролът достигна близо 82 USD за барел, като това е най-високото му ниво за последните 14 месеца. Според част от анализаторите този тренд ще се запази почти през цялата година. Прогнозите на световната банка са през 2010 г. средната цена на петрола да бъде 63 USD за барел.

Магдалена Иванова

Търсенето на суровини ще расте

Изминалата 2009 г. беше изключително добра за стоките и суровините. Петролът добави 60% спрямо началото на годината, златото само 25%, но ръстът спрямо дъното е впечатляващ, а пробивът на психологическото ниво от 1000 USD допълнително засили позитивните настроения.

Пазарите на суровини се ръководят от очакванията за търсенето им. При положителни макроикономически новини търсенето в световен мащаб ще расте и може да очакваме стабилен ръст в цените на основните суровини като петрол, черни метали, мед, цинк.

Златото и среброто, както и останалите ценни метали се влияят не само от търсенето, но и от курса на долара. Евтиният долар беше основната причина за ръста в цената на златото през 2009 г. по линия на валутните резерви на развиващите се страни, които са предимно в долари. Падащият долар повиши търсенето на заместителите му - злато и други основни валути. Очакванията са през 2010 г. доларът да поскъпва, което ще постави под натиск цената на ценните суровини. Зелената валута вероятно ще намери подкрепа вследствие отдръпването на САЩ от стимулирането на икономиката, с което дефицитът в бюджета би трябвало да започне да намалява. По този начин

Детелин Йорданов,
УД Интеркарт Инвестмънтс

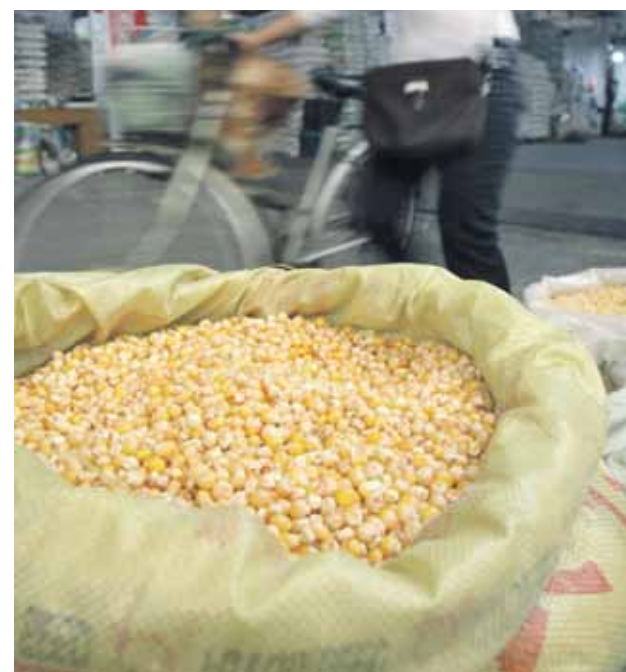

Ръстът в цените ще се запази, но нарастването едва ли ще бъде със същия темп

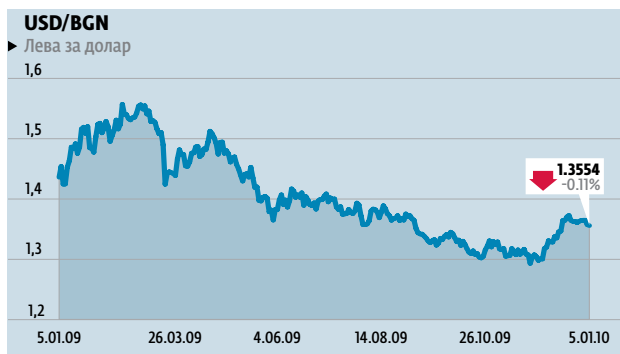
цената на златото ще бъде подложена на натиск. Това не означава, че не може да видим нови върхове на златото, но това е малко вероятно и би се случило само при нов спад на долара.

Движението в цената на ценните метали и суровините през следващата година ще зависи от сигналите за възстановяване на световната икономика. Очакванията са данните за растежа на основните икономически сили да са все по-добри, но капиталовите пазари вече калкулираха тези очаквания и е напълно възможно да станем свидетели на една малка отрезвяваща корекция и или поне консолидация на определено ниво. Това ще се отрази и на суровините. Все пак ръстът в цените им ще се запази, но нарастването едва ли ще бъде със същия темп.

Коментарите не са препоръка за покупка или продажба на акции.

Прогнозите са през 2010 г. фючърсите на царевичата да достигнат 187 USD за тон

Промяна

- CHF**
↑ +0.11%
Франкът продължи на зелено
- GBP**
↓ -1.00%
Лирата загуби позициите си
- RUB**
↑ +0.14%
Рублата със слабо повишение

Валута на деня

91.7

Йени достигна цената на долара вчера, което е спад с 22.94% за една година

Даваме Ви
Всичко което
използваме

- анализ
- новини
- акценти
- идеи

WWW.VARCHEVBROKERS.COM

Коментар

Доларът остава под обсада

Мирослав Петков,
Варчев Финанс

През седмицата ще излязат серия макроикономически показатели

Прибирането на печалби даде глътка въздух на американската валута във вторник

Данни Петъкът е натоварен със статистика

В петък в Германия ще бъдат изнесени данни за търговския баланс и текущата сметка за страната, които ще бъдат последвани от данните за индекса на производствените цени за Великобритания. Също в петък ще се изнесе и брутна вътрешен продукт за еврозоната. Анализаторите не очакват повишаване на волатилността на валутните пазари.

Щатският долар остана под натиск в началото на 2010 г. на фона на спекулациите за покачване на риск апетита сред трейдърите, което доведе до силни разпродажби на зелените пари. Закриването на къси доларови позиции и прибиране на печалби обаче беше причината още във вторник щатската валута да получи глътка въздух спрямо основните валути.

Икономическият календар до края на седмицата ще бъде наистина на икономически събития. В средата й

излязат данни за показателя за потребителското доверие от САЩ, следван от индекса на потребителските цени за Великобритания.

След тях обаче очакваме слаба реакция на пазара. Също в средата от еврозоната ще се оповестят индексите PMI в сферата на услугите от Франция, Германия и еврозоната, които вероятно ще излязат смесени и няма да окажат сериозна подкрепа в полза на единната валута. Повишаване на пазарната волатилност ще предизвика и изна-

сянето на индекса PMI в сферата на услугите от Великобритания, като прогнозираме леко покачване на показателя, което ще даде възможност за формиране на краткосрочна подкрепа в полза на островната валута. Засилване на натиска върху единната валута може да окажат данните за PPI на еврозоната и негативните очаквания на спекулантите по отношение на показателя за индустриални поръчки, който може да притисне еврото срещу основните му конкуренти.

Валутите спрямо евро

ВАЛУТА	Код	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
Currency	Code	Buy	Sell	High	Low
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1,441494	1,4416	1,4484	1,44
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	0,89957	0,899735	0,90159	0,89459
ЯПОНСКА ИЕНА	JPY	132,345	132,3785	133,465	132,1465
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1,48652	1,486739	1,4867	1,482649
НОРВЕЖКА КРОНА	NOK	8,2136	8,218	8,234224	8,21171
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10,2095	10,2137	10,22493	10,15608
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1,496365	1,497169	1,502749	1,492249
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1,57775	1,57851	1,583517	1,575049
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	268,9574	269,3174	269,35	267,3875
ЧЕШКА КРОНА	CZK	26,217	26,23999	26,26704	26,1026
РУСКА РУБЛА	RUB	43,1153	43,1418	43,55003	43,08809
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	4,083	4,0857	4,097757	4,066087

Най-високият курс е най-високият курс купува, най-ниският - най-ниският курс продава. Данни от 17.00 ч българско време на 5.01.2010 г.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,95583	0,00000
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,2403	0,00906
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	7,88101	0,03163
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,30807	0,00008
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,31653	0,00151
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	1,98364	-0,00272
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,45618	0,01532
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62827	0,00000
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	10	1,25	0,00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,17206	-0,02205
ХОНКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,74601	-0,00640
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,68179	0,00022
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	2,27074	0,02290
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,45036	0,00616
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	2,92846	-0,00730
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	1000	6,74424	0,00000
ЯПОНСКА ИЕНА	JPY	100	1,47565	0,01192
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,18842	0,01189
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75702	-0,00039
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,05816	0,01038
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	3,99785	-0,00287
НОРВЕЖКА КРОНА	NOK	10	2,38167	0,00492
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	10	9,97465	0,07873
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	2,94948	-0,00942
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,77964	0,01281
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,66451	0,03566
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,53789	0,00631
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	1,91523	-0,00357
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	10	9,71021	-0,00772
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,08639	-0,00710
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,1892	0,05450
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,35427	-0,00498
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,86147	0,00967
ЗЛОТА (ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	1524,63	10,31000

Обмени курсове на чуждестранните валути към лева за 6.01.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Европейски валути според националните банки

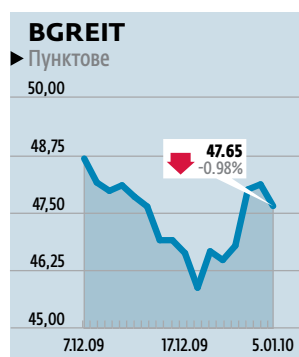
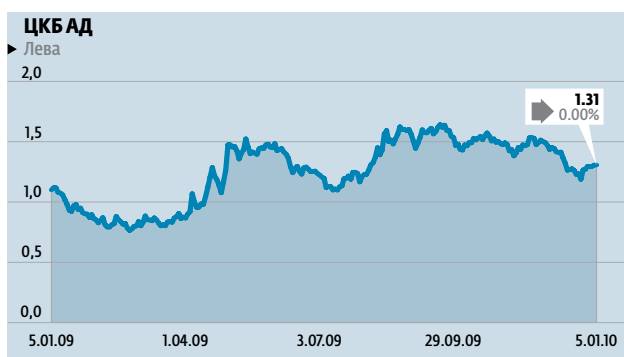
Беларуска			Литовска			Украинска			Казахстан			Азербайджан			Албанска		
USD	BYR	BYR	USD	LTL	LTL	USD	UAH	UAH	USD	KZT	KZT	USD	AZN	AZN	USD	ALL	ALL
2860	4121,45	4121,45	2,414	3,4528	3,4528	7,991425	11,51884	11,51884	148,33	213,7529	213,7529	0,8035001	1,35816	1,35816	95,7	137,9317	137,9317
4582,591	1,04194	1,04194	2,3232	3,8866	3,8866	7,486646	12,80394	12,80394	1,614884	237,6172	237,6172	1,158116	1,287345	1,287345	153,3406	1,310000	1,310000
2,100145	10,871	10,871	12,2	17,58485	17,58485	1,699999	2,450379	2,450379	186,09	268,56	268,56	42,51	61,3136	61,3136	2,90045	4,181825	4,181825
0,492075	0,7092844	0,7092844	43,12855	19,54696	19,54696	1,649	0,4088342	0,4088342	29,841	298,75	298,75	50,55858	7,291559	7,291559	1,477499	2,8129	2,8129
0,7092844	0,4771938	0,4771938	4,31311	47,67783	47,67783	2,833235	3,729097	3,729097	28,93533	2,7483	2,7483	4,911133	8,097234	8,097234	2,129662	1,433142	1,433142
0,4771938	0,788447	0,788447	29,841	43,12855	43,12855	1,649	0,4088342	0,4088342	29,841	298,75	298,75	50,55858	7,291559	7,291559	1,477499	2,8129	2,8129
0,788447	0,36	0,36	43,12855	19,54696	19,54696	1,649	0,4088342	0,4088342	29,841	298,75	298,75	50,55858	7,291559	7,291559	1,477499	2,8129	2,8129
0,36			43,12855	19,54696	19,54696	1,649	0,4088342	0,4088342	29,841	298,75	298,75	50,55858	7,291559	7,291559	1,477499	2,8129	2,8129

Преизчислени курсове за 6.01.2010

3a1	AUD	CAD	CHF	BRL	CZK	DKK	EKK	GBP	HUF	JPY	NOK	NZD	PLN	SEK	TRY	USD	EUR
AUD	*	1,05464	1,06146	0,63541	0,06012	0,21191	0,10078	1,75124	0,03654	0,01190	0,19202	8,04213	0,38536	0,15442	7,40885	1,09189	1,57690
CAD	0,94819	*	1,00647	0,60249	0,05700	0,20093	0,09556	1,66051	0,03464	0,01128	0,18208	7,62547	0,36540	0,14642	7,02501	1,03532	1,49520
CHF	0,94210	0,99357	*	0,59862	0,05664	0,19964	0,09495	1,64984	0,03442	0,01121	0,18091	7,57647	0,36305	0,14548	6,97986	1,02867	1,48559
BRL	1,57378	1,65977	1,67051	*	0,09461	0,33349	0,15861	2,75607	0,05750	0,01872	0,30220	12,65656	0,60648	0,24302	11,65993	1,71840	2,48170
CZK	16,63452	17,54343	17,65690	10,56977	*	3,52496	1,67646	29,13100	0,60776	0,19791	3,19422	133,77695	6,41031	2,56865	123,24273	18,16305	26,23099
DKK	4,71907	4,97692	5,00911	2,99855	0,28369	*	0,47560	8,26422	0,17242	0,05615	0,90617	37,95139	1,81855	0,72870	34,96292	5,15271	7,44151
EKK	9,92240	10,46456	10,53224	6,30481	0,59649	2,10262	*	17,37648	0,36253	0,11805	1,90534	79,79720	3,82371	1,53218	73,51360	10,83416	15,64664
GBP	0,57102	0,60223	0,60612	0,36284	0,03433	0,12100	0,05755	*	0,02086	0,00679	0,10965	4,59225	0,22005	0,08818	4,23064	0,62350	0,90045
RUB	273,70145	288,65650	290,52339	173,91307	16,45382	57,99898	27,58420	479,31626	*	3,25637	52,55717	2201,14177	105,47403	42,26407	2027,81370	298,85161	431,60002
JPY	84,05110	88,64365	89,21696	53,40704	5,05281	17,81093	8,47084	147,19344	3,07090	*	16,13980	675,94958	32,39007	12,97889	622,72219	91,77447	132,54024
NOK	5,20769	5,49224	5,52776	3,30903	0,31307	1,10354	0,52484	9,11990	0,19027	0,06196	*	41,88091	2,00684	0,80415	38,58301	5,68622	8,21201
NZD	0,12435	0,13114	0,13199	0,07901	0,00748	0,02635	0,01253	0,21776	0,00454	0,00148	0,02388	*	0,04792	0,01920	0,92126	0,13577	0,19608
PLN	2,59497	2,73675	2,75445	1,64887	0,15600	0,54989	0,26153	4,54440	0,09481	0,03087	0,49829	20,86904	*	0,40071	19,22572	2,83341	4,09200
SEK	6,47598	6,82983	6,87400	4,11492	0,38931	1,37230	0,65266	11,34099	0,23661	0,07705	1,24354	52,08069	2,49560	*	47,97962	7,07106	10,21198
TRY	0,13497	0,14235	0,14327	0,08576	0,00811	0,02860	0,01360	0,23637	0,00493	0,00161	0,02592	1,08548	0,05201	0,02084	*	0,14738	0,21284
USD	0,91584	0,96589	0,97213	0,58194	0,05506	0,19407	0,09230	1,60386	0,03346	0,01090	0,17586	7,36533	0,35293	0,14142	6,78535	*	1,44420
EUR	0,63416	0,66881	0,67313	0,40295	0,03812	0,13438	0,06391	1,11056	0,02317	0,00754	0,12177	5,09996	0,24438	0,09792	4,69836	0,69243	*

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1,20211
Бразилски реал	BRL	10	7,70922
Канадски долар	CAD	1	1,30537
Швейцарски франк	CHF	1	1,31308
Китайски ренминби юан	CNY	10	2,00635
Чешка корона	CZK	100	7,40761
Датска корона	DKK	10	2,62764
Естонска корона	EKK	10	1,25
Британска лира	GBP	1	2,18602
Хонконгски долар	HKD	10	1,76682
Унгарски форинт	HUF	1000	2,14589
Индонезийска рупия	IDR	10000	1,44082
Исландска корона	ISK	100	6,74424
Японска иена	JPY	100	1,47424
Южнокорейски вон	KRW	1000	1,49357
Литовски литас	LTL	10	1,15733
Латвийски лат	LVL	1	5,66448
Мексиканско песо	MXN	10	2,76169
Малайзийски рингит	MYR</		

Нагоре

АКБ Корпорация ХАД: 0.102

▲ +24.39%

КТИ Съединение АД: 0.185

▲ +12.12%

Лавена АД: 16.75

▲ +10.20%

Надолу

Алба-Виа АД: 1.33

▼ -39.46%

БТК АД: 2.90

▼ -12.12%

Випом АД: 7.00

▼ -11.95%

Обем

ЦКБ АД: 18 112

► 0.00%

ФНИ България АДСИЦ: 14 037

▲ +1.35%

ПИБ АД: 7 220

▲ +1.05%

Борсов коментар

Нулев интерес на инвеститорите към Българската фондова борса

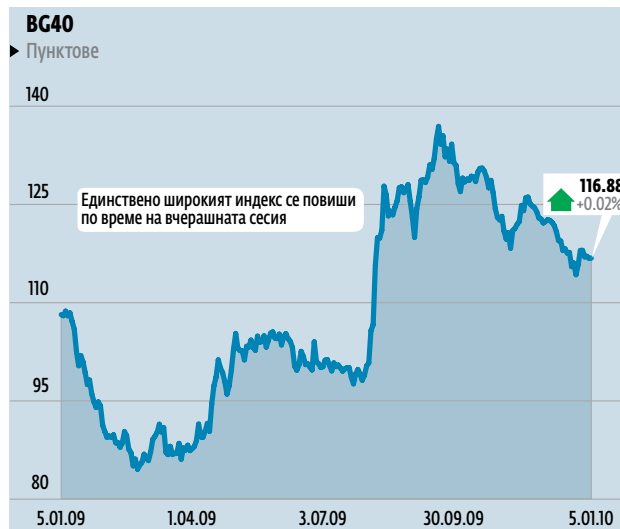
Интересът на инвеститорите към Българската фондова борса през 2010 г. продължи да се топи като пролетен сняг. След като в първата сесия през новата година на регулирания пазар бяха изхарчени малко над 485 хил. лв., оборотът във втората се стопи до 316 хил. лв. Търговията с облигации дори надвиши сделките с акции. Изхарчените пари за акции бяха 149.3 хил. лв., а за дългови книжа 166.7 хил. лв. Продавачите продължиха да диктуват модата, като на разпродажби бяха подложени книжата на 57% от търгуваните 63 компании. С повишение се котираха 33% от дружествата, а останалите 10% не промениха пазарната си капитализация.

В украсата на индексите преобладаваше червеният цвят и с отрицателна корекция приключиха три от измерителите. Единствено BG40 се повиши с минималните 0.02% и достигна 116.88 пункта. Най-повишаващите се

Атанас Христов
ahristov@pari.bg

„ В украсата на индексите преобладаваше червеният цвят

акции в базата на широкия индекс бяха Корпорация за технологии и иновации Съединение АД, Фазерлес АД и БАКБ. Книжата на първото отчетоха ръст от 12.12%, тези на Фазерлес се изкачиха с 4.39%, а капитализацията на трезора нарасна с 3.58%. БАКБ, която участва и в изчисляването на Sofix, беше най-печелившият син чип. Това обаче не беше достатъчно и бенчмаркът загуби 0.43% до 425.13 базисни

точки. Равнопретегленият BGTR30 отчете спад от 0.4% до 329.02 пункта, а BGREIT загуби 0.98% до 47.65 точки.

Най-много спечелиха книжата на АКБ Корпорация АД, които добавиха 24.39%. По позицията бяха прехвърлени 6600 лота на цена 0.102 лв. за акция. Най-много загуби капитализацията на Алба-Виа

АД. Едничката прехвърлена акция свали пазарната оценка с 36.46%, а ценната книга смени собственика си на цена 1.33 лв. Книжата на синия чип Централна кооперативна банка АД бяха най-търсени. По позицията на трезора бяха извършени 63 сделки за 18 112 акции.

Написаното не е препоръка за покупка или продажба на акции.

Софарма с 12% ръст на продажбите за 2009 г.

Синият чип Софарма АД е реализирал 12% ръст на продажбите на продукцията през 2009 г., съобщиха от дружеството чрез БФБ. Това означава, че през миналата година фармацевтичната компания е продала стоки за 186.9 млн. лв., показват изчисленията на в. Пари. На индивидуална база през 2008 г. Софарма отчете 166.9 млн. лв. от продажби на продукцията.

Резултатите са приятна изненада и за нас, каза за в. Пари финансовият директор на Софарма Борис Борисов. По думите му сериозният ръст е започнал след средата на миналата година, когато нещата са тръгнали нагоре.

Принос

С основна заслуга за резултата е повечето продадена продукция на външни пазари. Износът през миналата година е нараснал с 16%, а продажбите на вътрешния пазар са се увеличили с 4%. Пазарът в Русия е с основна заслуга за повечето продажби зад граница, твърди Борис Борисов. По думите му износът в Украйна също има голяма тежест при формиране на резултатите. Не трябва да се подценяват и

пазарите на Балканския полуостров, където ръстът на продажбите беше в пъти, каза още Борисов. Само през декември 2009 г. Софарма отчете 29% повишение на продажбите си спрямо последния месец на 2008 г. Реализираната продукция за износ се е увеличила с 95%, а на българския пазар синият чип отчете 22% спад на продажбите.

Период

За деветмесечието на 2009 г. Софарма отчете 1.6% ръст на консолидираните продажби, които за януари - септември достигнаха 350.6 млн. лв. На тримесечна база обаче показателят се сви с 9.15% и за юли - септември компанията реализира 112.7 млн. лв. приходи от продажби. Декември е най-силният месец за Софарма, добави Борис Борисов. Според него през януари се очаква минимален спад.

Очакваме Софарма да продължи да отчита ръстове и през 2010 г., коментира финансовият директор на дружеството. По думите му трендът на продажбите продължава да е нагоре и това дава основания за оптимизъм.

Атанас Христов

Търговия на БФБ

Годишен макс.	Име	Код	Средна цена	Промяна	Обем лотове	Оферти купува	Оферти продава	Пазарна капитализация	P/BV	P/S	P/E	
41D	1.00 BGN	Индуриален Холдинг България	295	1,7	1,747	1,667	1,668	-1,88%	14,89	3,53	0,70	
5ALB	1.00 BGN	Албена Инвест Холдинг АД	10	6	5,86	5,86	5,86	-2,33%				
5SR	1.00 BGN	Стара планина Холд АД-София	370	2,089	2	2	2	-4,26%				
657	1.00 BGN	Синергон Холдинг АД-София	650	2	2,08	2	2,04	0,00%	14,95	3,92	0,38	
3JR	1.00 BGN	Софарма АД-София	410	3,975	3,96	3,91	3,94	-1,63%		0,31	0,74	
4BJ	1.00 BGN	Българска роза-Севтополис	2350	1,43	1,435	1,43	1,43	0,35%	2,94	0,25	0,26	
4CF	1.00 BGN	ЦКБ АД	18112	1,31	1,32	1,29	1,31	0,00%				
5BR	1.00 BGN	Параходство БРП АД-Русе	70	1,7	1,62	1,62	1,62	-4,70%	9,91	0,46	0,54	
5DOV	1.00 BGN	Доверие Обединен Холдинг АД	75	3,45	3,45	3,41	3,44	-1,16%				
5F4	1.00 BGN	ПИБ АД	7220	2,285	2,359	2,3	2,33	1,05%	18,38	0,58	0,69	
5MB	1.00 BGN	Монбат АД-София	1174	6,749	6,7	6,5	6,6	-1,17%	11,06	0,41	0,37	
5OTZ	1.00 BGN	Олово цинков комплекс АД	267	14,5	14,5	14,38	14,47	-0,01%	29,49	1,29	0,92	
5V2	1.00 BGN	Холдинг Варна АД-Варна	25	10,6	9,6	9,5	9,54	-10,38%	35,33	1,04	2,55	
6C4	1.00 BGN	Химимпорт АД-София	931	2,699	2,7	2,584	2,62	-0,04%	3,54	0,16	1,91	
6C4P	1.00 BGN	Химимпорт АД-София	400	2,62	2,7	2,7	2,7	3,05%	5,35	3,37	1,00	
6C9	10.00 BGN	КТБ АД	209	57,975	57,505	57,5	57,502	-0,81%	38,92	0,86	1,78	
6H2	1.00 BGN	Холдинг Пътища АД-София	3680	2,283	2,39	2,308	2,34	1,10%		0,25	0,24	
3IP	1.00 BGN	Слънчев ден АД-Варна	2470	0,98	0,99	0,9	0,95	0,9				
3KN	1.00 BGN	Капитан Дядо Никола АД-Габрово	26	16	16	15,88	15,97	-0,75%			0,47	
3Z9	1.00 BGN	Захарни заводи АД	40	2,56	2,56	2,56	2,56	0,00%		0,25	0,25	
4BI	10.00 BGN	ЗАД Булстрад Виена иншурънс груп	10	41	42,9	42,9	42,9	4,64%			1,57	
4CK	1.00 BGN	Химко АД-Враца	335	0,093	0,092	0,083	0,08	-1,07%	6,70	0,56	1,12	
4EN	1.00 BGN	Еврохолд България АД-София	304	1,342	1,389	1,35	1,37	0,60%				
4F6	1.00 BGN	Фазерлес АД-Силистра	21	36,401	38	38	38	4,39%	26,39	0,87	2,12	
4NI	1.00 BGN	Хидроизомат АД-София	300	1,008	1,026	1,026	1,03	1,79%				
4L4	1.00 BGN	Лавена АД-Шумен	100	15,2	16,75	16,7	16,73	10,20%	2,78		0,73	
4MJ	1.00 BGN	Марицатекс АД-Пловдив	20	7,777	7,5	7,5	7,5	-3,56%	13,70	0,62	0,53	
4PX	1.00 BGN	Юрий Гагарин АД-Пловдив	35	36,886	36,815	32,815	35,1	-0,19%		0,23	0,60	
4V5	1.00 BGN	Варна-плод АД-Варна	1	155	154,99	154,99	154,99	-0,01%		0,60	0,36	
5E2	1.00 BGN	Елхим Искра АД-Пазарджик	200	1,944	1,949	1,944	1,95	1,949				
53B	1.00 BGN	Биовет АД-Пещера	50	6,63	6,62	6,62	6,62	-0,15%	19,18	1,08	1,22	
57E	1.00 BGN	ЕМКА АД-Севлиево	2948	2,728	2,5	2,402	2,43	2,5	-8,36%	71,78	1,21	1,23
59X	1.00 BGN	Унифарм АД-София	300	40,9	41,3	40,99	41,2	40,99	0,22%	115,85	0,41	
5BN	1.00 BGN	БАКБ АД	122	17,04	17,65	17,1	17,13	17,65	3,58%	3,66	0,50	0,35
5BT	1.00 BGN	БТК АД	250	3,3	2,95	2,9	2,92	2,9	-12,12%		0,45	
5EO	1.00 BGN	Етропол АД-Етрополе	150	2,628	2,37	2,37	2,37	2,37	-9,82%		0,69	
5IC	1.00 BGN	ЗД Евро инс АД-София	250	1,492	1,498	1,48	1,49	1,48	-0,80%	16,79	2,32	2,21
5MA	1.00 BGN	Медика АД-София	1600	1,55	1,54	1,531	1,54	1,531	-1,22%			

Годишен макс.	Име	Код	Средна цена	Промяна	Обем лотове	Оферти купува	Оферти продава	Пазарна капитализация	P/BV	P/S	P/E	
5MR	1.00 BGN	Момина крепост АД-В. Търново	410	1,685	1,6	1,6	1,6	-5,04%		0,84	0,65	
5MY	1.00 BGN	Мостстрой АД-София	2272	3,48	3,48	3,4	3,42	3,41	-2,01%			
5T3	1.00 BGN	КТИ Съединение АД-София	110	0,165	0,185	0,185	0,19	0,185	12,12%	0,01	0,11	0,01
6AB	1.00 BGN	Албена АД-к.к. Албена	3	41,3	40,05	40,05	40,05	40,05	-3,03%		18,73	0,38
6AR	1.00 BGN	Арома АД-София	1611	1,602	1,534	1,53	1,53	1,53	-4,49%		0,43	20,96
6K1	1.00 BGN	Каолин АД-Сеново	90	5,539	5,496	5,496	5,5	5,496	-0,78%		3,52	0,38
6L1	1.00 BGN	Ломско пиво АД-Лом	200	0,75	0,76	0,76	0,76	0,76	1,33%		0,21	0,51
A72	1.00 BGN	Агрария Груп Холдинг АД-Варна	1450	4,55	4,3	4,1	4,14	4,3	-5,49%			
AOO	1.00 BGN	БГ Агро АД-Варна	765	1,71	1,603	1,6	1,6	1,6	-6,43%	1,71	0,27	0,32
E4A	1.00 BGN	Енемона АД-Козлодуй	197	9	9,4	9,1	9,32	9,1	1,11%			
SO5	1.00 BGN	Софарма трейдинг АД-София	65	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42	0,00%	15,93	1,10	2,10
T24	1.00 BGN	ТК-ХОЛД АД-София	325	2,199	2,4	2	2,24	2,4	9,14%	14,20	10,88	1,06
T43	1.00 BGN	Зърнени Храни България АД-София	97	0,617	0,639	0,63	0,64	0,63	2,11%		11,78	0,63
T57	1.00 BGN	Трейс груп холд АД-София	29	63,27	63,27	63,27	63,27	63,27	0,00%	8,07	0,13	0,87
4AN	1.40 BGN	АКБ Корпорация ХАД-София	6600	0,082	0,12	0,09	0,11	0,102	24,39%	6,78	1,91	1,02
4VD	1.00 BGN	Видахим АД-Видин	70	2,4	2,35	2,35	2,35	2,35	-2,08%	6,63	1,97	1,35
4VI	1.00 BGN	Випом АД-Видин	31	7,95	7	6,3	6,89	7	-11,95%	6,28	0,59	0,63
6AV	1.00 BGN	Алба-Виа АД-София	1	2,197	1,33	1,33	1,33	1,33	-39,46%	4,99	0,56	0,45
O4SA	1000.00 EUR	София Комерс-Кредит груп АД	2	100	100	100	100	100	0,00%		0,23	0,28
4ICA	1000.00 EUR	Интеркапитал Проп. Дивелопмънт	87	92	92	92	92	92	0,00%		0,13	0,19
4EC	1.00 BGN	ЕЛАРГ Фонд за Земеделска Земя	16	0,85	0,8	0,8	0,8	0,8	-5,88%			
5AX	1.00 BGN	Актив Пропъртис АДСИЦ-Пловдив	800	0,6	0,6	0,53	0,56	0,6	0,00%			
5BU	1.00 BGN	ФНИ България	14 037	0,37	0,376	0,36	0,36	0,375	1,35%		0,66	0,60
6A6	1.00 BGN	Аванс Терафонд АДСИЦ-София	105	1,34	1,358	1,29	1,36	1,358	1,34%	3,01	0,43	0,51
6BMA	1.00 BGN	БенчМарк фонди имоти АДСИЦ-София	54	0,476	0,476	0,46	0,48	0,46	-3,36%			
6F3	1.00 BGN	ФезърПлей Пропъртис АДСИЦ-София	63	0,49	0,48	0,48	0,48	0,48	-2,04%		2,02	
6S6	1.00 BGN	Софарма имоти АДСИЦ-София	100	2,5	2,75	2,75	2,75	2,75	10,00%	5,90	1,54	0,33

16 ИНВЕСТИТОР

Азиатските фондови борси се изстреляха до 16-месечен връх

Регионалният индекс MSCI Asia Pacific се повиши до 123.32 пункта

► Според анализатори платежоспособността на азиатските компании става все по-добра, което помага за ръст на пазарите

Азиатските борси продължиха да се изкачват нагоре и достигнаха 16-месечен връх, поведени от поскъпването на металите и петрола. В основата на скока бяха акциите на минни, транспортни и енергийни компании.

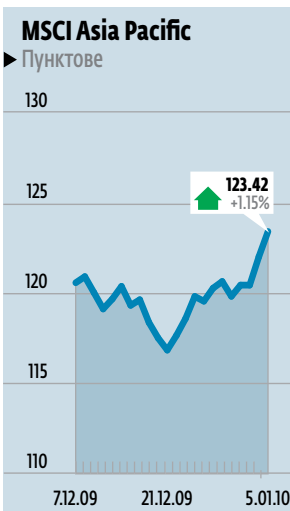
Регионалният индекс MSCI Asia Pacific добави 1.2% и се изкачи до 123.42 пункта. Измерителят достигна най-високата си стойност след 29 август 2008 г., малко преди краха на инвестиционната банка Lehman Brothers.

Бенчмаркът в Хонконг добави 2.09%, което изкачи Hang Seng до 22279.58 базисни точки. Сините чи-

пове в Китай помогнаха на Shanghai Composite да се повиши с 0.45% и достигна 3277.14 пункта. Бенчмаркът в Токио Nikkei225 се повиши с 0.25% и затвори на ниво 10681.83 точки. Борсата в Южна Корея обаче беше под властта на продавачите. Основният измерител Kospi претърпя отрицателна корекция от

0.3% и се смъкна до 1690.6 пункта. Принос за ръста на пазарите в Азия има икономическият оптимизъм, който понижи рисковете премии по облигациите до най-ниското ниво от май 2008 г. Според анализатори този факт означава по-добра платежоспособност на компаниите в района.

Тип	Валута	Емисионна стойност					Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 000 до 10 000 евро	От 10 000 до 20 000 евро	Над 20 000 евро	Над 100 000 евро	
консервативен	USD	155.63	154.87	154.11	153.73	151.83	151.83
консервативен	EUR	11.31	11.25	11.20	11.17	11.03	11.03
консервативен	EUR	76.64	76.27	75.90	75.53	74.41	74.41
балансирен	EUR	98.79	98.31	97.83	97.35	95.91	95.91
балансирен	EUR	712.33	708.87	705.41	701.95	691.58	691.58
високодоходен	EUR	157.82	157.06	156.31	155.56	150.30	150.30
високодоходен	EUR	77.11	76.73	76.36	75.99	74.14	74.14
високодоходен	EUR	142.90	142.21	141.52	140.84	137.40	137.40
високодоходен	EUR	279.29	277.96	276.63	275.30	265.99	265.99
високодоходен	EUR	166.49	165.70	164.90	164.11	158.56	158.56
високодоходен	EUR	214.60	213.58	212.56	211.53	204.38	204.38
високодоходен	EUR	69.68	69.35	69.01	68.68	66.36	66.36
консервативен	EUR	216.45	215.42	214.39	213.35	206.14	206.14

0.3

► процента спад отчете основният индекс в Южна Корея, което го смъкна до 1690.6 пункта

0.45

► процента се повиши китайският Shanghai Composite и достигна 3277.14 базисни точки

► Котирувки на взаимните фондове

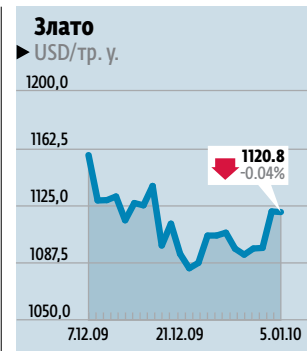
Фонд	Тип	Бит. ст/ст.	ДЦМ	Доходност и Риск				Начало на публ. предлагане				
				От началото на годината (не се анализира)	Стандартно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. предп. (анализирана)					
Автора Капитал АД	балансирен	5.2022	5.2282	5.4103	5.2022	5.0982	1.03%	13.88%	-7.61%	-28.37%	21.01.2008	
Автора Кепитъл - балансиран	балансирен	7.2524	7.2882	7.5425	7.2524	7.1074	2.38%	16.86%	23.32%	-15.16%	23.01.2008	
Автора Кепитъл Югоизточна Европа	високодоходен	10.0618	10.2127	10.4643	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A	23.09.2009	
Активна Асет Менеджмънт АД	фонд в акции	2.4949	2.4949	2.4949	2.4949	2.4949	0.10%	28.70%	0.10%	-60.31%	12.11.2007	
Астра Асет Менеджмънт АД	паричен пазар	10.7586	10.7532	10.7371	10.7478	10.7478	0.02%	0.13%	6.24%	6.01%	06.10.2008	
Астра Кеш	балансирен	10.7426	10.6892	10.6358	10.6625	10.6358	0.0000	-0.01%	7.88%	6.92%	06.10.2008	
Астра Плюс	фонд в акции	10.2711	10.2200	10.0667	10.1178	10.1689	0.0000	-0.19%	11.88%	5.78%	1.80%	06.10.2008
БенчМарк Асет Менеджмънт АД	балансирен	13.5223	13.5223	13.3884	13.3884	13.3884	-0.25%	8.63%	4.80%	7.44%	14.12.2005	
БенчМарк Фонд-1 Акции и Облигации	фонд в акции	8.3991	8.3991	8.3159	8.3159	8.3159	-0.72%	17.49%	-9.69%	-4.02%	01.03.2006	
БенчМарк Фонд-2 Акции	балансирен	5.9199	5.9199	5.8613	5.8613	5.8613	0.14%	13.80%	-16.93%	-14.04%	21.06.2006	
БенчМарк Фонд-3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	8.1578	8.1578	7.9202	7.9202	7.9202	N/A	17.23%	11.82%	-11.45%	05.02.2008	
БенчМарк Фонд-4 Енергетика	фонд в акции	10.5699	10.5699	10.2620	10.2620	10.2620	N/A	6.10%	6.55%	1.36%	05.02.2008	
БенчМарк Фонд-5 ЦИЕ	паричен пазар	11.3617	11.3617	11.3617	11.3617	11.3617	0.15%	0.24%	8.93%	8.34%	03.06.2008	
БенчМарк Фонд-6 Паричен	паричен пазар	11.3617	11.3617	11.3617	11.3617	11.3617	0.15%	0.24%	8.93%	8.34%	03.06.2008	
Болкан Капитал Менеджмънт АД	фонд в облигации	82.9377	82.9377	82.6474	82.9377	82.9377	0.01%	4.44%	10.20%	-5.46%	20.11.2006	
Болкан Балансирен Капитал	фонд в облигации	52.6534	52.6534	52.3901	52.6534	52.6534	1.46%	2.49%	-2.72%	-15.15%	20.11.2006	
Болкан Европа	фонд в акции	70.4394	70.4394	70.0872	70.4394	70.4394	2.17%	3.46%	14.51%	-13.09%	03.10.2007	
Болкан Балкани	фонд в акции	70.4394	70.4394	70.0872	70.4394	70.4394	2.17%	3.46%	14.51%	-13.09%	03.10.2007	
Барчев Менеджмънт Къмплани ЕАД	фонд в акции	103.9460	103.9460	102.3984	102.3984	102.3984	0.50%	2.34%	4.75%	1.07%	04.01.2007	
Барчев Високодоходен Фонд	балансирен	83.6451	83.6451	82.3997	82.3997	82.3997	0.24%	0.75%	0.17%	-7.44%	25.06.2007	
Барчев Балансирен Фонд	балансирен	83.6451	83.6451	82.3997	82.3997	82.3997	0.24%	0.75%	0.17%	-7.44%	25.06.2007	
ДСК Управление на Активи АД	фонд в облигации	1.2570	1.2570	1.24920	1.24920	1.24920	0.14%	0.95%	5.84%	5.60%	01.12.2005	
ДСК Стандарт	балансирен	1.07844	1.07844	1.0798	1.0798	1.0798	-0.08%	6.91%	3.67%	1.78%	01.12.2005	
ДСК Баланс	фонд в акции	0.77955	0.77955	0.76797	0.76797	0.76797	-0.27%	18.40%	4.36%	-6.50%	01.03.2006	
ДСК Растек	фонд в акции	0.73399	0.73399	0.72959	0.72959	0.72959	N/A	6.04%	-5.35%	-15.64%	07.03.2008	
ДСК Имоти	ниско рисков	1.02667	1.02667	1.02660	1.02660	1.02660	N/A	N/A	N/A	N/A	07.05.2009	
ДСК Евро Актив	ниско рисков	1.02667	1.02667	1.02660	1.02660	1.02660	N/A	N/A	N/A	N/A	07.05.2009	
Елана Фонд Менеджмънт АД	фонд в облигации	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A	06.12.2002	
Елана Еврофонд	балансирен	104.0207	104.0207	102.9857	102.9857	102.9857	0.75%	11.78%	1.57%	0.85%	07.12.2005	
Елана Балансирен Евро Фонд	балансирен	110.9791	110.9791	109.8749	109.8749	109.8749	0.63%	9.86%	-0.05%	2.62%	06.03.2006	
Елана Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	91.0269	91.0269	89.6717	89.6717	89.6717	0.49%	18.17%	1.13%	-0.59%	20.06.2005	
Елана Високодоходен Фонд	паричен пазар	115.1311	115.1311	115.1311	115.1311	115.1311	0.22%	1.04%	5.67%	6.66%	31.10.2007	
Елана Фонд Паричен Пазар	ниско рисков	90.3680	90.3680	90.0069	90.0069	90.0069	0.10%	2.92%	-9.70%	-5.19%	01.02.2008	
Елана Долар Фонд	ниско рисков	102.6729	102.6729	102.5703	102.5703	102.5703	0.15%	N/A	N/A	5.02%	01.07.2009	
Еврофонд	ниско рисков	102.6729	102.6729	102.5703	102.5703	102.5703	0.15%	N/A	N/A	5.02%	01.07.2009	
Златен Лев Капитал АД	балансирен	4.9001	4.9001	4.8707	4.8707	4.8707	-0.35%	10.67%	3.43%	5.45%	08.07.1999	
Златен Лев	фонд в акции	1.0486	1.0486	1.0408	1.0408	1.0408	N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2009	
Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	1.0486	1.0486	1.0408	1.0408	1.0408	N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2009	
Капман Асет Менеджмънт АД	балансирен	18.6805	18.6805	18.5501	18.5501	18.5501	-0.27%	10.30%	-5.39%	12.62%	28.09.2004	
ИД Капман Капитал	фонд в акции	12.1390	12.1390	11.9702	11.9702	11.9702	-0.53%	15.56%	-10.23%	4.80%	05.01.2006	
ИД Капман Макс	фонд в акции	12.1390	12.1390	11.9702	11.9702	11.9702	-0.53%	15.56%	-10.23%	4.80%	05.01.2006	
Карол Капитал Менеджмънт ЕАД	фонд в акции	1.2893	1.2893	1.2702	1.2702	1.2702	-0.49%	14.64%	1.88%	3.42%	10.05.2004	
ИД Адванс Инвест	фонд в акции	0.6985	0.6985	0.6882	0.6882	0.6882	0.12%	19.61%	37.23%	-10.84%	04.10.2006	
ИД Адванс Източна Европа	фонд в акции	0.8843	0.8843	0.8772	0.8772	0.8772	0.85%	14.13%	2.75%	-6.30%	23.11.2007	
ИД Адванс РРО Фонд	фонд в акции	0.8843	0.8843	0.8772	0.8772	0.8772	0.85%	14.13%	2.75%	-6.30%	23.11.2007	
КД Инвестмънтс ЕАД	фонд в облигации	126.5827	126.5827	126.1412	126.1412	126.1412	0.15%	3.50%	2.74%	6.52%	04.05.2006	
ИД КД Облигации България	балансирен	14.9963	14.9963	14.8478	14.8478	14.8478	-0.35%	8.62%	0.25%	3.27%	17.12.2004	
ИД КД Пеликан	фонд в акции	0.7545	0.7545	0.7471	0.7471	0.7471	0.69%	15.70%	-0.76%	-7.87%	04.05.2006	
ИД КД Акции България	фонд в акции	0.7545	0.7545	0.7471	0.7471	0.7471	0.69%	15.70%	-0.76%	-7.87%	04.05.2006	
КТБ Асет Менеджмънт АД	балансирен	778.9558	778.9558	773.1282	773.1282	773.1282	-0.12%	9.53%	15.24%	-13.43%	09.05.2008	
КТБ Балансирен Фонд	фонд в акции	707.8162	707.8162	702.5208	702.5208	702.5208	-0.17%	11.66%	17.72%	-17.70%	02.05.2008	
КТБ Фонд Акции	фонд в акции	707.8162	707.8162	702.5208	702.5208	702.5208	-0.17%	11.66%	17.72%	-17.70%	02.05.2008	
ОББ Асет Менеджмънт АД	ниско рисков	10.8534	10.8534	10.8534	10.8534	10.8534	-0.15%	2.71%	2.43%	2.10%	30.01.2006	
ИД ОББ Платинум Облигации	балансирен	119.2340	119.2340	119.2340	119.2340	119.2340	-0.65%	9.48%	3.62%	2.38%	30.01.2005	
ИД ОББ Балансирен Фонд	фонд в акции	6.9470	6.9470	6.9470	6.9470	6.9470	-1.37%	22.04%	5.90%	-8.84%	30.01.2006	
ИД ОББ Премиум Акции	фонд в акции	10.0552	10.0552	10.0552	10.0552	10.0552	N/A	N/A	N/A	0.59%	30.01.2009	
ИД ОББ Патримониум Земя	фонд в акции	10.0552	10.0552	10.0552	10.0552	10.0552	N/A	N/A	N/A	0.59%	30.01.2009	
Оверон Финанс АД	фонд в акции	9.5888	9.5888	9.5888	9.5888	9.5888	N/A	N/A	N/A	N/A	25.06.2009	
ИД Оверон ПРЕСТО	фонд в акции	9.5888	9.5888	9.5888	9.5888	9.5888	N/A	N/A	N/A	N/A	25.06.2009	
ПОВБ Асет Менеджмънт АД	фонд в акции	0.5283	0.5283	0.5256	0.5256	0.5256	0.35%	8.75%	1.99%	-26.10%	19.11.2007	
ИД ПОВБ Авангард	балансирен	0.7487	0.7487	0.7435	0.7435	0.7435	0.29%	4.25%	2.10%	-12.87%	19.11.2007	
ИД ПОВБ Класик	балансирен	0.7487	0.7487	0.7435	0.7435	0.7435	0.29%	4.25%	2.10%	-12.87%	19.11.2007	
ИД ПОВБ Гарант	ниско рисков	0.9684	0.9684	0.9655	0.9655	0.9						

Стока на деня

2.14

► процента се повиши бялата захар на борсата в Ню Йорк и достигна 621.91 USD/т

” Захарта повиши цената си за пети пореден ден и вчера добави 13 USD към стойността си. По този начин беше достигната най-високата стойност от близо 2 десетилетия насам

” Цената на златото отбеляза ново повишение по време на вчерашната сесия в Лондон и достигна 1125.17 USD/тр. у. И вчера основната причина за това беше доларът, който загуби 0.03%

Цифра на деня

44.3

► USD загуби оловото по време на вчерашната борсова сесия и достигна 2440 USD/т

” Цената на оловото загуби половината от спечеленото по време на сесията в понеделник, като отрязва 1.78% от стойността си

Слабият долар форсира цената на златото

Златото успя да отбележи ръст по време на вчерашната търговия, като на борсата в Лондон стойността му се повиши с повече от 3 USD. След като отбеляза покачване и през трите борсови дни на новата година, ценният метал успя да се изкачи над нивото от 1125 USD и по този начин даде да се разбере, че следващата цел до края на тази седмица ще бъде нивото 1150 USD/тр. у.

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” И през новата 2010 г. доларът ще продължи да определя цената на благородните метали, като очакваната посока на движение ще е нагоре

Както през изминалата година, така и през тази основният показател на златото ще бъде доларът. Именно той беше и основната движеща сила по време на вчерашната търговия. След като не можа да премине линията на затваряне от понеделник, той отстъпи позициите си на златото и го посочи за основна своя алтернатива. На търговската сесия вчера щатската валута се котираше за 1.4430 EUR/USD, което е понижение с 0.03%. Според повечето анализатори стойността на долара ще продължи да се понижава

и през останалата част от седмицата, като по този начин ще продължи да помага на жълтия метал в достигането на неговите далечни цели.

Останалите благородни метали също последваха златото, като най-голям ръст отбеляза среброто. Според някои анализатори

► Цената на златото може да достигне 1150 USD/тр. у.

ри среброто, търгувано през 2010 г., ще остане в сянката на своя по-ценен братовчед, но фактът, че се задържа стабилно над 17 USD/тр. у., дава ясно да се разбере, че не бива да бъде подценявано.

По време на вчерашната сесия цената на златото, търгувано на

борсата в Лондон, достигна 1125.17 USD/тр. у., което е повишение с 0.35%. Среброто отбеляза ръст с 1.37% и се котираше за 17.815 USD/тр. у. Платината и паладията, които също се наредиха сред печелившите, се търгуваха съответно за 1530.5 и 421.25 USD/тр. у.

Обзор

Студеното време задържа петрола над нивото от 80 USD

Суровият петрол отново повиши цената си на борсите в Лондон и Ню Йорк за девета поредна сесия. Според брокерите основната причина е студеното време, обхванало по-големите части на Европа, Азия и САЩ, което засилва търсенето на гориво за отопление. Положителните икономически новини, идващи от САЩ и Китай, които са най-големите консуматори на петрол,

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” Положителните икономически новини, идващи от САЩ и Китай, също допринесоха за високата цена

също допринесоха много за вчерашния ръст.

Наред с всичко друго влияние оказаха и предварителните цифри, изнесени от световните агенции, от които става ясно, че петролните запаси на САЩ за миналата седмица са намалели с 1.75 млн. барела. Официалният доклад на американското министерство на енергетиката

ще бъде изнесен днес и това ще даде още по-ясна представа за движението на цената до края на седмицата.

Фючърсите на суровия петрол с доставка през февруари на борсата в Ню Йорк се търгуваха за 81.65 USD/б, което е повишение с 0.14%. За същия период петролът сорт Брент отбеляза ръст също с 0.14% и достигна 80.23 USD/б.

► Срочни цени на агрокултури

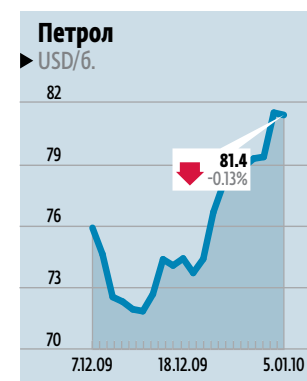
Вид	Борса	Единица	Януари
Царевица	CBOT	USD/bu.	417,25
Ечемик	ASE	USD/MT	134,258775
Памук	NYBOT	USD/lb.	75,76
Какао	NYBOT	USD/MT	3267
Кафе	NYBOT	USD/lb.	141,9
Рапица	ASE	USD/MT	385,8798125
Ориз	CBOT	USD/cwt	15,13
Овес	CBOT	USD/bu.	276
Соя CBOT	USD/bu.		1062,5

► Срочни цени на пшеница

USD/т	Произход/място на доставка	Вид	Условия на доставка	Декември
	МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	ХЛЕБНА	FOB	193,2524
	АВСТРАЛИЯ	ХЛЕБНА	СПОТ	557,54
	ФРАНЦИЯ РУАН	ХЛЕБНА	СПОТ	183,79
	АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БРЯГ	196,32
	ГЕРМАНИЯ	ХЛЕБНА	СIF БАЛТИЙСКО МОРЕ	-
	УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	СIF УНГАРИЯ	-
	УКРАИНА	ХЛЕБНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	207,43
	РУСИЯ	ФУРАЖНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	147,68

► Спот цени на суров петрол

USD/б	Вид	Последна цена
	СРЕДИЗЕМНО МОРЕ	
	ИРАНСКИ ТЕЖЪК	76
	СИБИРСКИ	79,21
	УРАЛСКИ С+Г	79,21
	САХАРСКИ	80,39
	СЕВЕРНО МОРЕ	
	БРЕНТ	80,48
	ОСБЕРГ	80,88
	ЕКОФИСК	80,88
	СТАТФОРД	80,23
	ФОРТИС	79,91
	ФЛОТА	78,73
	УРАЛСКИ СIF	79,14
	ЗАПАДНА АФРИКА	
	БОНИ ЛЕК	82,05
	КУА ИБОЕ	80,44
	ФОРКАДОС	81,35
	КАБИНДА	80,19

► Спот цени на петролни продукти

USD/т	Вид	Купува	Продава	Условия на доставка	Спецификации
	БУТАН С	715,00	720,00	CIF	
	ПРОПАН	760,00	765,00	CIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	724,00	726,00	CIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	715,00	717,00	FOB	
	АВИОГОРИВО	668,50	668,50	FOB	
	НАФТА	729,00	731,00	CIF	
	ГАЗБОЛ	669,5	668,5	CIF	РУСИЯ
	ДИЗЕЛ F	644,00	646,00	FOB	50RPM
	МАЗУТ	479,00	481,00	CIF	1.0%HSFO
	МАЗУТ	464,00	466,00	CIF	3.5%HSFO

► Цени на цветни метали

USD/т	Метал	Цена на разплащане	Купува 3 м.	Продава 3 м.
	МЕД	7436	7464	7467
	КАЛАЙ	17405	17435	17450
	ОЛОВО	2440	2472,25	2479
	ЦИНК	2526,5	2554,5	2555,5
	АЛУМИНИЙ	2247	2286,5	2289
	НИКЕЛ	18615	18632	18672
	АЛУМИНИЕВА СПЛАВ	1945	1965	1990

► Спот цени на благородни метали

USD/тройунция	Метал	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
	ЗЛАТО	1121,9	1122,5	1128,53	1119,35
	СРЕБРО	17,58	17,62	17,7475	17,3638
	ПЛАТИНА	1516	1525,25	1531,25	1511,725
	ПАЛАДИЙ	417,75	421,4	426,375	418,15

► Срочни цени на агропродукти

Вид	Борса	Единица	Януари
Захар	NYBOT	USD/lb.	28,03
Соево масло	CBOT	USD/lb.	41,46
Портокалов сок	NYBOT	USD/lb.	136,5
Мляко	CME	USD/cwt	13,73
Обезмаслено мляко	CME	USD/cwt	129,5
Масло	CME	USD/lb.	150
Денатуриран етанол	CBOT	USD/gal.	1,91

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркската стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса
Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 кг.; 1 bu. царевица = 25.4016 кг.; 1 bu. овес = 15.4224 кг. 1 lb. = 0.4536 кг.; 1 MT = 1000 кг.; 1 cwt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л.; 1 USD = 1 U.S. cent

Източник: Bloomberg

Преференциални цени за счетоводни услуги за 2010* Безплатно счетоводно приключане на 2009*

Дейност на фирмата	Услуги	Търговия	Производство
Нерегистрирани по ДДС			
до 50 док.мес.	100	150	180
51 - 100 док.мес.	140	180	200
101 - 150 док.мес.	170	210	250
над 150 док.мес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне
Регистрирани по ДДС			
до 50 док.мес.	200	300	350
51 - 100 док.мес.	280	380	400
101 - 150 док.мес.	350	450	480
над 150 док.мес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне

* С включен ТРЗ за персонал до 5 човека включително. Всички цени са в български лев без включен ДДС.

www.advisor.bg

София, ул.Червена стена 1, +359 2 964 1725, office@advisor.bg

18 КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ

ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

ОБЯВА

На основание чл. 17, ал. 1, т. 1 и ал. 4 и чл. 20 от Наредба № 2 на Министерството на транспорта и съобщенията (ДВ 30/29.03.2002 г.), Решение № 17 по Протокол № 24/30.07.2009 г. на Общински съвет – Търговище и Заповед № 3-01-1271/17.12.2009 г. на Кмета на Общината, Община Търговище кани потенциални кандидати за участие в конкурс за подбор на превозвачи по автобусни линии от Транспортната схема на Община Търговище:

Търговище - Лозница

Маршрут: АГ Търговище – Давидово – Бистра – Трапище - Лозница

Дължина на маршрута: 20,7 км

Часови график:

От АГ Търговище: 8,00 и 13,00 ч.

От Лозница: 8,40 и 13,40 ч.

Потребност от автобуси всички класове автобуси – минимум 1 плюс един резервен

Изпълнява се цялогодишно

Шумен - Търговище

Маршрут: АГ Шумен – р. Белокопитово – р. Градище – р. Черенча – Буховци – Макариополско – Алваново – Пробуда – Васил Левски – АГ Търговище

Дължина на маршрута: 53 км

Часови график:

От АГ Търговище: 9,00 и 17,00 ч.

От АГ Шумен: 12,30 и 18,40 ч.

Потребност от автобуси – клас II, III и V, при наличие на багажно отделение с достъп отвън – минимум 1 плюс един резервен

Изпълнява се цялогодишно

Варна - Търговище

Маршрут: Варна АГ "Юг" – р. Нови Пазар – р. Плиска – Шумен 5-ти километър – АГ Търговище

Дължина на маршрута: 123,1 км

Часови график:

Лятно разписание (от 1 април до 31 октомври)

От АГ Търговище: 8,20; 11,00; 13,00 и 14,50 ч.

От АГ Варна 10,30; 13,30; 15,00 и 18,00 ч.

Зимно разписание (от 1 ноември до 31 март)

От АГ Търговище: 8,20; 11,00 и 14,50 ч.

От АГ Варна 10,30; 13,30 и 18,00 ч.

Потребност от автобуси клас II, III и V, при наличие на багажно отделение с достъп отвън минимум 3 броя плюс един резервен.

Търговище – Здравец

Маршрут: ул. „В. Левски“ – ул. „Кюстенджа“ – ул. „Паисий“ – бул. „Трети март“ – ул. „Тр. Китанчев“ – бул. „Ал. Стамболийски“ – кв. Вълбел – Здравец

Дължина на маршрута: 11,8 км

Часови график:

От Търговище: 6,20 и 17,45 ч.

От Здравец: 6,50 и 18,15 ч.

Потребност от автобуси клас I, II, B и A, минимум 1 брой плюс един резервен.

Срок за изпълнение на линиите - 6 години.

I Изисквания към кандидатите:

1. До участие в конкурса се допускат физически или юридически лица, които:

- 1.1. са регистрирани като търговци по смисъла на Търговския закон;
- 1.2. притежават лиценз за извършване на обществен превоз на пътници в страната или лиценз на Общността;
- 1.3. притежават автобуси, отговарящи на изискванията на ЗАП и ЗДП.

1.4. нямат задължения за данъци и осигурителни вноски, доказано с документи от НАП и МДТ към Община Търговище с валидност един месец към датата на конкурса;

1.5. са представили изискваните документи, съгласно конкурсната документация.

1.6. закупили конкурсна документация и внесли гаранция за изпълнение на съответните линии.

1.7. цена на документацията за участие в конкурса в размер на 30.00 (тридесет) лева без ДДС и гаранция за участие в конкурса за линиите както следва:

а) за линия Търговище – Лозница	200.00 лева
б) за линия Шумен – Търговище	500.00 лева
в) за линия Варна – Търговище	2000.00 лева
г) за линия Търговище – Здравец	200.00 лева

При неклазиране на кандидата, съответната гаранция се връща. Класиран и отказал да подпише договор кандидат губи гаранцията. След изтичане срока на договора, гаранциите се възстановяват на превозвача. При неспазване поетите задължения по договора гаранциите не се връщат.

Внася се по банков път по сметките на Общината: IBAN BG62UBBS80023300143230, BIC UBBSBGSF. Гаранцията за участие подлежи на възстановяване след изтичане срока на договора;

II Други условия по реда за провеждане на конкурса:

1. Закупуване на конкурсна документация – стая 61, етаж III на Община Търговище, получаване на конкурсна документация в стая № 42, етаж II в сградата на Общината.

2. Предложенията на кандидатите ще се приемат в ЦАО работно място 8 при Община Търговище, пл. "Свобода".

Краен срок за подаване на предложенията – 10.02.2010 г., до 16.30 часа.

3. Конкурсът ще се проведе на 11.02.2010 г. от 9.30 часа в зала № 74 на общинската администрация. Условието за протичането на конкурса, изискванията към кандидатите и техническите условия към превозните средства; задължително необходимите и допълнителните документи за класиране на кандидатите; критерии, показатели и начин за оценка и класиране и допълнителните пояснения са приложени в конкурсната документация.

4. Предложенията ще се оценяват по следните критерии:

4.1. Екологичност на превозните средства, доказана със сертификат за екологичност от завода производител или упълномощен представител на завода

а) EURO 4 или по-висок -

10 точки

б) EURO 3 - 8 точки

в) EURO 2 - 6 точки

г) EURO 1 - 4 точки

д) оборудване на ДВГ, отговарящ на БДС - 0 точки

4.2. Оборудване на превозните средства за превоз на трудно подвижни лица

а) 35% от общия брой курсове 10 точки.

б) Необорудвани - 0 точки.

Обстоятелствата по критерия се установяват по Картата за допълнителен преглед на автобус (лек автомобил) за превоз на пътници към Протокол за периодичен преглед за техническа изправност и от комисията за огледа на място.

4.3. Възрастов състав на автобусния парк – по първоначална регистрация – определя се средната възраст на парка, с който се участва

а) от 1 до 2 години 20 точки

б) над 2 до 5 години 10 точки

в) над 5 до 10 години 5 точки

д) над 10 години не получава точки

4.4. Цена на превоза – предлаганата цена да включва всички действителни

разходи с включено ДДС. Цената се посочва в абсолютна сума на км/пробег по отделно за всяка автобусна линия.

Най-ниската оферирана цена (минимална предложена цена) се приема за базисна и получава 20 точки.

Всяка следваща по-висока цена се изчислява по формулата:

Цена мин./Цена инд. x 20, където

Цена мин. – предложена минимална цена от кандидат

Цена инд. – предложена индивидуална цена за всеки кандидат

4.5. Срок за запазване на предложената цена:

а) най-дълъг период за запазване на предложената цена 10 точки

б) за всеки следващ по-кратък срок на запазване на офернтата цена се отнемат по 2 точки

4.6. Социални облекчения за някои категории граждани:

а) предложено най-голямо облекчение от цената на билета за учащи, студенти и пенсионери в пакет 10 точки

б) за всяко следващо по ниско намаление от цената на билета за учащи, студенти и пенсионери в пакет се отнемат по 2 точки

4.7. Наличие на сервизна и гаражна база:

а) собствена, с представен нотариален акт на територията на Община Търговище 10 точки

б) наета, с представен нотариално заверен договор за наем със срок минимум за срока на договора на територията на Община Търговище 8 точки

в) собствена или наета извън територията на Община Търговище 0 точки

Забележка 1: Наличието на сервизна и гаражна база се проверяват на място от комисията, назначена за разглеждане и оценяване на подадените оферти за конкурса и се изготвя протокол.

4.8. Собственост на автобусния парк:

а) собствен и лизинг 10 точки

б) наети 5 точки

4.9. Допълнителни услуги в превозните средства:

а) при наличие на климатик 5 точки

б) други (независимо от посочения брой), доказани с декларация от кандидата 3 точки

* Показателят не се прилага при оценка на предложенията и класиране на кандидатите, участващи в конкурса за градска линия.

* Обстоятелствата по този критерий се определят от Протокола на комисията от огледа на представените автобуси и писмена декларация от кандидата.

* За критерии № 4.8 и 4.9 се изчислява средната стойност за парка, с който се участва.

* При изчисляване на оценката по критерии № 4.1, 4.3, 4.8 и 4.9 се вземат предвид основните и резервни автобуси, с които превозвачът участва.

4.10. Професионален опит в обществен превоз на пътници:

а) над 5 години 10 точки

б) под 5 години 5 точки

4.11. Коректност на кандидата – Отменено с Решение №89/16.11.2009 г. на ТАС, влязло в законна сила на 07.12.2009 г.

* Зимното и лятно разписание по автобусна линия Варна – Търговище се комбинират в пакет.

III Начин на класиране на предложенията

1. Класирането на кандидатите е на база комплексна оценка на всяко предложение, като на първо място се класира предложението на този кандидат, който е с най-голям общ брой точки.

1.1. При равенство се класира получаващ по-голям брой точки на критерия "екологичност на превозните средства". При повторно равенство в резултата, се класира кандидата получил по-голям сбор от точките по критерии "Предложена цена" и "Екологичност на превозните средства".

Допълнителна информация – стая № 42, в сградата на Общината. За справки по телефона: 0601/6 86 41.

"ПЕНСИОННО ОСИГУРИТЕЛНО
ДРУЖЕСТВО –
БЪДЕЩЕ"
АД

Пенсионно осигурително дружество -
БЪДЕЩЕ АД обявява стойност на един
дял за последния ден на месец Декември
2009 г. както следва:

ППФ - 1.19275
УПФ - 1.22557
ДПФ - 0.89382

ПОАД „ЦКБ-СИЛА“, в изпълнение на чл. 22 ал.2 от Наредба 9 на КФН, обявява стойностите на един дял, валидни за последния работен ден на месец Декември 2009г. на пенсионните фондове, управлявани от Дружеството, както следва:

ДПФ - 1.19261
УПФ - 1.33872
ППФ - 1.31089

София, ул. Стефан Караджа 2, тел. 02/981 17 74,
клиентски център 0900 32 333 (0.22 лв./мин.-с ДДС)
www.ccb-sila.eu, e-mail:office@ccb-sila.com

Стойности на дяловете на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от ПОД „Топлина“ АД за 30.12.2009 г.

Фонд	Стойност на 1 дял
Универсален пенсионен фонд „Топлина“	1.02785 лв
Професионален пенсионен фонд „Топлина“	1.03335 лв
Доброволен пенсионен фонд „Топлина“	0.95812 лв

На основание чл. 22, ал.2 от Наредба № 9/19.11.2003 на КФН, „ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“ АД обявява стойностите на един дял, валидни за последния работен ден на месец ДЕКЕМВРИ на 2009г., на пенсионните фондове, управлявани от Дружеството, както следва:

за ППФ „Пенсионноосигурителен институт“ - 1.06527 лв.
за УПФ „Пенсионноосигурителен институт“ - 1.08487 лв.
за ДПФ „Пенсионноосигурителен институт“ - 1.07421 лв.

София, бул. Цар Борис III № 41, тел. 80 55 308, факс 80 55 308
e-mail: head@pensionins.com; web site: pensionins.com

Стойности на дяловете на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от ПЕНСИОННО ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ „ДСК РОДИНА“ АД, валидни за 30 декември 2009 г.

Професионален Пенсионен Фонд: 1.19932 за един дял
Универсален Пенсионен Фонд: 1.23995 за един дял
Доброволен Пенсионен Фонд: 1.21518 за един дял
ДПФ по професионални схеми: 1.04920 за един дял

ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО

На основание чл.22, ал.2 на Наредба № 9/19.11.2004 г., Съветът на директорите на „АЙ ЕН ДЖИ ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО“ ЕАД обявява стойностите за дяловете на пенсионните фондове, управлявани от дружеството, валидни за дата 30.12.2009 г., както следва:

„Ай Ен Джи Универсален пенсионен фонд“ 1.25752
„Ай Ен Джи Професионален пенсионен фонд“ 1.25923
„Ай Ен Джи Доброволен пенсионен фонд“ 1.23646

На основание чл. 22, ал. 2 от Наредба № 9 / 19.11.2003 г. ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ „Съгласие“ АД уведомява осигурените лица, че стойността на един дял в управляваните от Компанията пенсионни фондове, валидна за 30.12.2009г., е както следва:

За ДПФ „Съгласие“ – 1.20257 лв.
За ППФ „Съгласие“ – 1.24719 лв.
За УПФ „Съгласие“ – 1.25229 лв.

На основание чл.22, ал. 2 от “Наредба № 9/19.11.2003г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за ДПО и на ПОД, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди”, Ръководството на Пенсионноосигурително дружество “АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ” АД съобщава, че стойността на 1 дял, валидна за 30.12.2009г. е както следва:

за ДПФ “Алианц България” - 1.14039 лв.
за ЗППФ “Алианц България” – 1.12034 лв.
за ЗУПФ “Алианц България” – 1.14875 лв.

Пари

Корпоративни съобщения и
обяви на държавни институции

Цена за публикация: 0.66 лв.
/колон мм/ без ДДС

ЗАЯВКИ НА ТЕЛ: 02/4395 853

Промоция УниКредит удължава срока на депозит Фен

Срокът на депозит Фен, който се предлага от УниКредит Булбанк, се удължава до 28 февруари. Всички клиенти на банката, открили депозит Фен с минимален раз-

мер 500 лв., ще могат да участват в томбола, обясниха от трезора. Наградата е билет и организиране на пътуването за мач от UEFA Champions League. Включването на клиентите с депозит Фен в лотарията за билети е напълно автоматично, а тегленето на наградите става на четири тура и се извършва от външна

фирма, в присъствието на нотариус. Досега общо 25 клиенти на УниКредит Булбанк са преживели емоцията да гледат на живо мач от UEFA Champions League, разкриха от УниКредит Булбанк. 15 късметлии са присъствали на футболния спектакъл между Олимпиакос и Арсенал на стадион

Георгиос Караскакис в Атина. Други 10 клиенти на банката пък посетиха легендарния Сантяго Бернабеу за сблъсъка на Реал Мадрид и ФК Цюрих. Предстоят още две тегления - на 18 януари и на 4 март 2010 г., като неизтеглените досега клиенти продължават участието си в следващите тегления.

Данни

24.1

► млрд. лв. са депозитите на населението към края на годината, показват данните от статистиката на БНБ

2010 ще е годината на дебитните карти и промяната при депозитите

Банките ще залагат на картовите продукти и на по-ниски лихви по депозитите

„Ще се върнат кредитите с по-нисък лихвен процент за първата една година

Основните тенденции при банковите продукти за 2010 г. ще са дебитните карти и депозитите, прогнозираха банкови експерти за в. Пари. Броят на кредитните карти ще продължи да се увеличава през 2010 г.

Други важни елементи при банковите продукти ще бъдат промените при депозитите. Акцентът ще се измести от високите лихви към по-голямата гъвкавост, обясни за в. Пари директорът на Продуктова и пазарна политика към МКБ Юнионбанк Емил Вучков.

Тенденции

При кредитирането ще се наблюдава увеличение, особено при ипотечните заеми, прогнозира Емил Вучков. Неговите очаквания са, че ще се върнат кредитите с по-нисък лихвен процент за първата една година.

През 2010 г. УниКредит Булбанк ще се съсредоточи върху издаването на VPAU карта, обясни Славка Вълкова, директор Карти към УниКредит Булбанк. От трезора ще наблегнат на

сигурността и повишаването на качеството при обслужване на клиентите.

Българският картов пазар е доста добре развит, особено по отношение на дебитните карти, каза в интервю за в. Пари Мануел Алексе, вицепрезидент Развиващи се пазари, MasterCard Europe. Според него има перспективи за бъдещо развитие на разплащателни карти на POS терминали и кредитни карти.

Продукти

Банка Пиреос България ще заложи на иновативните продукти, обясни за в. Пари главният изпълнителен директор на трезора Атанасиос Куцопулос. По думите му новите продукти, които ще предложи банката, ще отговорят на очакванията на фирмите не само за финансиране, но и за експертна помощ и консултантски услуги от страна на банката.

Нови продукти и услуги за индивидуалните ни клиенти са на финален етап на подготовка, подробности ще бъдат обявени по-късно през годината, обясни още Куцопулос.

Банка ДСК вече стартира промоционална кампания по срочни влогове и по виртуални срочни депозити в левове, евро и щатски долари за физически лица, съобщиха от трезора. Кампанията ще продължи до 29 януари. Тя обхваща новооткритите депозити, виртуалните срочни депозити, както и влоговете в ДСК Аванс и ДСК Ритъм. Те трябва да са открити в периода 4-29 януари за срок от 1, 3, 6 и 12 месеца. Минималната сума за откриването е 250 лева, евро или щатски долара. Лихвите по депозитите ще варират в зависимост от сумата и сročността на влоговете.

Радослава Димитрова

150

► хил. дебитни карти VPAU са издадени от УниКредит Булбанк през 2009 г.

► Славка Вълкова, директор Карти към УниКредит Булбанк

Добрите проекти ще бъдат в основата на финансирането

► Банките трябва да нормализират ръста на кредитите. По този начин ще допринесат за възстановяването на икономиката, смята Кристофор Павлов

Проблем за банковия сектор е липсата на качествени бизнес проекти

Банките ще търсят клиенти с добри и жизнеспособни проекти, които доказват, че могат да справят добре в условията на криза. На тези клиенти трезорите ще предлагат гъвкаво финансиране с разумни лихви. Едновременно с това ще се опитват да предлагат цялостно банково обслужване на фирмите и техните служители. Това обясни Емил Вучков, директор Продуктова и пазарна политика към МКБ Юнионбанк.

В същото време трезорите имат проблем с фирменото кредитиране. Добрите и устойчиви бизнес проекти са малко в момента и банките са предпазливи при избора

си кои от тях да подкрепят и да финансират, разказа пред в. Пари изпълнителният директор на Банка Пиреос България Атанасиос Куцопулос.

Ситуация

Според главния икономист на УниКредит Булбанк Кристофор Павлов икономическата активност в индустрията ще започне да се повишава. Въпреки това оставащите дисбаланси ще продължат да тежат на икономическия растеж и през 2010 г., поясни той. Според него, ако усилията за реструктуриране продължат, в началото на 2010-а най-лошото ще е история.

Бизнес кредитирането няма да спре през 2010 г., ръстът на кредитите през следващата година ще следва развитието на пазара и брутният вътрешен продукт,

посочи Атанасиос Куцопулос.

Прогноза

Ще следва период на стабилизация и връщане към положителни темпове на растежа, въпреки че той ще остане със стойности, по-ниски от потенциалните. Според главния икономист на УниКредит Булбанк устойчивото възстановяване на икономиката ще изисква стабилизиране на пазара на жилищни имоти и нормализиране на ръста на кредита. За доброто развитие ще бъде необходима промяна в растежа на икономиката, обясни Павлов. Според него моделът на растеж трябва да се насочи към експортно ориентираните производ-

Задачи

Банките ще бъдат изправени пред две групи задачи,

поясни Кристофор Павлов. От една страна, те ще трябва да овладеят загубите в портфейлите от кредити и да рационализират процеса на принудително събиране на вземанията, за да се ограничат крайните загуби, посочи Павлов. По думите му успоредно с това банките следва да положат основите за нормализиране на ръста на кредита, като по този начин допринесат и за възстановяването на икономиката. Това изисква решаването на въпроса със зависимостта от чуждестранни спестявания за финансиране на ръста на кредитите, посочи Павлов. Решаването на този въпрос ще позволи цената на различните категории източници на финансиране да спадне, а така ще се създадат предпоставки и за намаляване на лихвите по кредитите, допълни той.

Радослава Димитрова

Присъединяването към еврозоната няма да е скоро

Един от елементите на подготовката за въвеждане на еврото може да бъде преминаването към плаващ валутен курс

Ускореното приемане на България в еврозоната напоследък се превръща в главна тема на икономическата политика. Това налага хладнокръвен и обективен анализ на този важен проблем, за да се предпазим от емоционални очаквания и горчиви разочарования.

Данните за 2007-2008 г. и последната прогноза на Европейската комисия за 2009-2011 г. показват, че най-рязък е спадът на стопанската активност, най-високи са дефицитите в търговския баланс и текущата сметка, най-голяма е публичната и брутна външна задлъжнялост, най-силна и болезнена е чувствителността спрямо външни шокове, най-лесно се влиза и най-трудно ще е излизането от кризата в страните с режим на валутен борд и/или продължително фиксиран валутен курс. Естония, Литва, Латвия и България са учебнически пример за това.

Тези страни страдат най-силно от рецесията. Очевидна е високата корелация между продължителността на фиксирания валутен курс и дълбочината на рецесията (виж таблица 1).

При липса на междинен амортизатор (гъвкав валутен курс) външните шокове влияят пряко върху темповете на растежа, експорта, заетостта и доходите. Колкото по-малка е страната и свързаното с това ограничено вътрешно търсене, колкото по-тесни са стопанските ѝ връзки със съседните високоразвити икономики, засегнати силно от рецесията, и кол-

Проф. Иван Ангелов,
член-кор. на БАН

кото по-продължителен е периодът на фиксиран курс, толкова по-рязък е спадът. Такъв е случаят с трите прибалтийски държави, чието население е средно 2.3 млн. души. Относително по-малката разлика между предкризисна и кризисна стопанска активност в България може да се обясни с по-големия мащаб на вътрешния ѝ пазар (7.6 млн. население), относително по-малката зависимост от външно търсене, по-слабата развитост и обвързаност със световната финансова система, по-краткотрайния период на фиксиран курс на лева.

Съвсем друга е картината в Полша. Приземяването към кризисната обстановка е далеч по-мекко, защото с 38.1 млн. население тя има много по-голямо вътрешно търсене, по-слаба зависимост от външните пазари и използва гъвкав валутен курс. Това дава основание за важен извод: колкото по-малка е една икономика, по-силно зависи от външното търсене и повече изложена на външни шокове, толкова по-опасно е продължителното прилагане на фиксиран валутен курс.

Без да е главен фактор, валутният курс играе важна роля за стимулиране на износа. Неслучайно вели-

чината на валутния курс на китайския юан към щатския долар от години е един от най-спорните проблеми в отношенията между Китай и САЩ и Китай и ЕС. Показателен е също анализът на известния американски икономист Грегори Манкю. Той доказва, че през последните три години на евтин долар нетният износ на САЩ е нараснал с 250 млрд. USD. Това не е за подценяване.

Следкризисната икономика на България ще се развива трудно в условията на трайно фиксиран валутен курс на лева. Разбира се, промяна на курса не е желателна по време на кризата. Това обаче ще се наложи след излизането от нея, примерно през 2011-2012 г. Ако присъединяването към еврозоната стане след 5-6 или повече години, промените във валутнокурсния режим са неизбежни.

Забавяне - причини

А защо е вероятно присъединяването към еврозоната да се забави? Причините са поне три:

1 От формалните критерии за присъединяване България не изпълняваше преди кризата само този за ниска инфлация. През 2008 г. средногодишната инфлация у нас по хармонизиран индекс на потребителските цени беше 12% при 3.3% в еврозоната. Сериозна, макар и неформална пречка за присъединяването беше и големият дефицит по текущата сметка - 25% от БВП при 1.1% в еврозоната, и големият брутен външен дълг - 108.4% от БВП, от който 35.5% краткосрочен. Известно е, че по време на криза инфлацията винаги спада и дори възниква опасност от дефлация. Намаленият дефицит в търговския баланс и текущата сметка. Така стана и в България. Нашите лихвени равнища обаче са доста по-високи от тези в еврозоната. Следователно сега не отговаряме и на този формален критерий. Симеон Дянков се надява, че при сегашната ниска инфлация и намален дефицит в текущата сметка ръководството на Европейската централна банка (ЕЦБ) ще си затвори очите и ще приеме, че покриваме критериите за допускане в изпитателното преддверие на еврозоната през 2010 г.

Това едва ли ще се случи. От ЕС сигурно и с основание ще настояват България да докаже, че може да поддържа ниска инфлация, ниски лихви и валутно-

финансова стабилност в няколко нормални следкризисни години. През 2011 и следващите години очакваме възобновяване на растежа. А високият растеж обикновено се придружава от по-висока инфлация. Очаква се ново поскъпяване на енергоносителите и продължаващо сближаване на нашите цени, които сега са 42.5% от средните в еврозоната. Очаква се и ново повишаване на дефицита по текущата сметка, понеже вносът ще расте по-бързо от износа. Следователно нашата икономика едва ли ще е готова скоро по тези показатели.

2 Нарушената от кризата макроикономическа и финансова стабилност на еврозоната (виж таблица 2).

Общият бюджетен дефицит превишава над два пъти допустимия таван - 3% от БВП. Някои страни членки - Гърция, Испания, Ирландия, имат двуцифрени дефицити, а други - Франция, Португалия, Словения, са в горната част на едноцифрените дефицити. Публичният дълг също превишава допустимия таван - 60% от БВП. Някои страни членки - Белгия, Гърция, Италия, имат над 100%, а други - Германия, Франция, Австрия, Ирландия, Португалия, Малта - над 70%. Доста банки в еврозоната имат проблеми поради предоставени преди кризата големи кредити на източноевропейски страни, част от които сега са необслужваеми. Страните от еврозоната едва ли ще се решат да прибавят към собствената си нестабилност и допълнителна с приемане на финансово нестабилни кандидати. Най-вероятно ще се нуждаят от няколко нормални следкризисни

години за собствено стабилизиране.

3 В интервю за в. Либр Белжик на 13 декември 2009 г. комисарят по разширяването Оли Рен за първи път заяви публично, че България и Румъния не са били готови за приемане в ЕС на 1 януари 2007 г., но това е станало, понеже предварително били определени срокове за приемането им. Известно е, че заедно с Румъния сме най-проблемните страни в общността. Той препоръчва да не се определят предварителни срокове за приемане на нови членове и да се прилагат по-строги критерии за членство в ЕС. В ЕЦБ навярно ще се вслушат в тези препоръки при приемането ни в еврозоната.

Фиксиран курс

Колкото повече се бави приемането ни в еврозоната, толкова по-необходими са промени във фиксирания от 1 юли 1997 г. валутнокурсен режим. През този период се натрупа много голяма (над 100 процентни пункта) инфлационна разлика между еврозоната и България и се стигна до чувствително оскъпяване на лева. Това затруднява износа и улеснява вноса. Обезценяването на валутите на няколко източноевропейски страни затруднява допълнително нашия износ и ще доведе до още по-големи следкризисни дефицити в текущата сметка.

Ако пребиваването ни извън еврозоната продължи още 5-6 или повече години, ще се натрупа по-голяма инфлационна разлика. Това ще затрудни допълнително преминаването ни към еврото. Резкият преход може да предизвика икономически и социални сътресения с непредвидими последици.

Те ще бъдат още по-сериозни, ако през следващите години се наложи да преживеем бавно и мъчително възстановяване от кризата, предстоящо поскъпяване на енергоносителите и нови външни шокове. Преходът тук ще бъде много сложен, отколкото за старите членки при въвеждането на еврото.

Инфлацията

Още по-несериозни са опитите на премиера, навярно по внушение на Симеон Дянков, да търси помощ от конгреса на ЕНП за по-скорошното ни приемане в еврозоната. Тежко ѝ на еврозоната, ако такива решения се вземат на партийни конгреси, както беше у нас до 10 ноември 1989 г., а не от Европейската централна банка въз основа на ясни критерии.

Един от елементите на нашата подготовка за еврозоната е преходът към управлявано плаващ курс на лева в коридор, който да се коригира всяка година, така че до присъединяването да се освободи голямата част от натрупаната инфлационна разлика. Българското правителство и БНБ трябва да избират между предпазливия постепенен или рисковия рязък преход. Аз препоръчвам първия.

Някои хора у нас настръхват при споменаване за промяна в обменния курс. Препоръчвам им да прочетат публикувания на 10 декември 2009 г. от агенция Блумбърг документ на ЕЦБ, в който пише: В страните с едностранно обвързана валута или с валутни бордове е изключително важно да се съобщава открито на населението, че до окончателното приемане на еврото може да се правят промени в обменните курсове към него.

► Таблица 1. Темпове на растеж на БВП

Страни	2007	2008	2009	2010	2011
ЕС27	2.9	0.8	-4.1	0.7	1.6
Естония	7.2	-3.6	-13.7	-0.1	4.2
Литва	9.8	2.8	-18.1	-3.9	2.5
Латвия	10.0	-4.6	-18.0	-4.0	2.0
България	6.2	6.0	-5.9	-1.1	3.1
Полша	6.8	5.0	1.2	1.8	3.2

Източник: European Commission, Autumn Forecast 2009-2011, November 3rd 2009.

Пояснение: Данните за 2007 и 2008 г. са отчетни, за 2009 г. - очаквани, за 2010-2011 г. - прогнозни.

► Таблица 2. Основни показатели за еврозоната

Показатели	2007	2008	2009	2010	2011
Растеж на БВП, %	2.8	0.6	-4.0	0.7	1.5
Заетост, %	1.7	0.6	-2.3	-1.3	0.0
Безработица, %	7.5	7.5	9.5	10.7	10.9
Средногодишна инфлация, %	2.1	3.3	0.3	1.1	1.5
Бюджетен дефицит, % от БВП	-0.6	-2.0	-6.4	-6.9	-6.5
Държавен дълг, % от БВП	66.0	69.3	78.2	84.0	88.2
Текуща сметка, % от БВП	0.1	-1.1	-1.0	-0.8	-0.7

Източник: European Commission, Autumn Forecast 2009-2011, November 3rd 2009.

Пояснение: Данните за 2007 и 2008 г. са отчетни, за 2009 г. - очаквани, за 2010-2011 г. - прогнозни. Безработицата е в % към работната сила. Всички редове без последните три са в % към предходната година.

Спирането на нанотехнологичния център е удар за науката и икономиката ни

В България трябваше да се произведат продукти на гиганта IBM

През май миналата година българското правителство обяви, че започва създаването на държавното дружество Български нанотехнологичен център. То бе с първоначален капитал от 50 млн. лв. и трябваше да комерсиализира технологии на IBM в България. Малко по-късно - на 25 август, дружеството е обявено в ликвидация заради нарастващия бюджетен дефицит и липсата на средства, която новото ръководство на финансовото министерство се опитва да пребори през последните месеци. Вече внесените 12.5 млн. лв. от капитала на дружеството трябва да бъдат изтеглени и с тях да се запълни някоя бюджетна дупка.

Оправдание

Това обаче не може да стане, заяви Иван Даракчиев, който е бил назначен за изпълнителен директор на дружеството. Парите за създаването на Българския нанотехнологичен център бяха от фискалния излишък и използването им за този проект беше одобрено от Европейската централна банка, казва той. Според него оправданието на финансовото министерство, че ще използва средствата за запълването на дупка в бюджета, също не може да се осъществи. Тези пари трябва да бъдат върнати обратно във фискалния излишък, коментира Даракчиев.

Според него прекратяването на проекта е било грешка, тъй като е поредната стъпка в заличаването на каквато и да било изследователска дейност у нас. Едно от основните действащи лица в създаването на нанотехнологичния център - бившият зам.-министър на финансите Любомир Дацов, също смята, че прекратяването на проекта не е особено правилно действие.

Цели

Основната цел на нанотехнологичния център беше комерсиализацията на вече съществуващи технологии на IBM, разказва Даракчиев. За целта успяхме да подпишем и необходимите договори с технологичната компания, която разполага с хиляди патенти в областта на нанотехнологиите, добавя той. Според него първите

Проектът Големи планове

► Нанотехнологичният център, който щеше да е първият подобен на Балканския полуостров, трябваше да бъде управляван от Министерството на финансите, а държавата да притежава 100% от компанията, чийто капитал бе 50 млн. лв.
► Участието на IBM е да

помага за изграждането на центъра със свои патенти в областта на нанотехнологиите.

► Дружеството Български нанотехнологичен център ЕАД е вписано в Търговския регистър на 10 юли 2009 г., като при неговото учредяване са внесени 25% от капитала му. Останалите 75% е трябвало да бъдат внесени до 6 месеца след вписването.

► На 25 август 2009 г. то е обявено в ликвидация.

” Спирането на наноцентъра ще доведе до загуба на българските специалисти, които се обучават в чужбина и са били готови да се върнат да работят в България

продукти на българския нанотехнологичен център са щели да излязат на пазара около 2-3 години след стартирането на дейността му. Около 5 години по-късно самият център вече е щял да може да се самоиздържа, твърди Даракчиев.

Изпълнителният директор на дружеството е имал и доста по-големи планове освен комерсиализацията на продуктите на IBM. Целта ни беше да стимулираме и изследователската дейност в България, коментира той. Идеята беше около 85% от усилията ни да са фокусирани върху производствената дейност на Българския нанотехнологичен център. Останалите 15% трябваше да бъдат разпределени между разработването на продукти, създадени от български учени, както и да се даде възможност и на български студенти да използват бялата зала, която планирахме да изградим.

Инвестиция

Локацията на Бялата стая, която всъщност е производственият център на Българския нанотехнологичен център, така и не беше определена, а фаворит за нея бе Благоевград. Целта е тя да бъде с площ от над 100 кв. м, част от които да бъдат отделени за използване и от българските университети, казва Даракчиев. Идеята ни беше да предоставим част от тази зала да бъде отдадена под наем на българските университети, за да може студентите им да се запознаят отблизо с нанотехнологиите, коментира той.

Освен тази Бяла стая в момента в България съществува подобна, която е собственост на Нано Туул шоп, базирана в Ботевград. Идеята беше да изкупим това дружество, за да разполагаме с Бяла стая от са-

мото начало на дейността си, а да не разчитаме само на лабораториите на IBM, коментира Даракчиев.

За всичко това обаче са предвидени средства, които трябва да дойдат от увеличаване на капитала на дружеството. В плановете ни влизаше удвояване на предвидените 50 млн. лв. чрез продажба на дялове в дружеството. Естествено държавата трябваше да остане мажоритарен собственик, а част от капиталите щяха да дойдат и от IBM, казва Даракчиев. По думите му в проекта е можело да бъдат привлечени и трети инвеститори, които да придобият дял в компанията.

Екип

Освен в създаването на детайлен бизнес план и подписване на договори с IBM през първите няколко месеца се опитах да събера и първоначалния екип, който щеше да ни бъде необходим за стартиране на дейността на дружеството, казва Даракчиев. Дори бях успял да намеря 3 от 4 души, които ни трябваша, коментира той. По думите му това са били млади българи, обучавани в чужбина и с начален опит в областта на нанотехнологиите. Те е трябвало да бъдат обучавани в лабораторията на IBM в Цюрих, за да се запознаят с продуктите, по които ще работят, както и да придобият още необходими познания.

Те обаче са били само първата стъпка. Идеята беше през първата година за нас да работят общо 20 души, а през втората да наемем още 20 специалисти, добавя Даракчиев. Впоследствие персоналът на Българския нанотехнологичен център е щял да се увеличава още, но с по-бавни темпове.

Освен с набирането на членовете на екипа през първите месеци е бил избран и управителният съвет на дружеството. В него са влизали представител на БАН, представител на българската университетска общност, зам.-министри на икономиката и енергетиката и на образованието.

Загуби

Според Даракчиев прекратяването на проекта обаче

► България можеше да се превърне в нанотехнологичен център на Балканите. Сега може да бъде изместена от Румъния

води до немалки загуби за България. От една страна, губи българските специалисти, които се обучават в чужбина и бяха готови да се върнат в България, за да работят в страната си, твърди Даракчиев. Самият той не живее в България от години и работи в Белгия.

От друга страна, щяхме да излезем на картата на света с този си проект, който сега има реална опасност да премине и в Румъния. Северната ни съседка е готова да инвестира доста повече средства от България в създаването на свой нанотехнологичен център, твърди той.

Не на последно място е стимулирането и на реална развойна дейност в страната ни, която в момента е минимална, както и комерсиалната страна на подобно предприятие. Нанотехнологиите са бъдещето, а ние го изпускаме, твърди Даракчиев.

Продуктите Бъдещето на медицината е в нанотехнологиите

► Българският нанотехнологичен център е трябвало да комерсиализира 2 нанотехнологии на IBM в областта на медицината.
► Първата е свързана с откриването на различни вещества в организма и дори разделянето на тъкани, като стволови клетки например.
► В момента това е

мечта, а реализирането на тази технология би могло да свали значително цената на стволовите клетки, които в момента са изключително скъпи и необходими, коментира Даракчиев.

► Другата технология, която е трябвало да бъде разработвана от Българския нанотехнологичен център, е щяла да елиминира нуждата от лабораториите в днешния им вид.

► Планирахме създаването на чип, който да измес-

ти днешните епруветки, пипети и т.н., които са скъпи, казва Даракчиев.

► В тези чипове има миниатюрни легенчета, в които се налива миниатюрно количество реагенти, с които се извършва изследването, което в момента струва изключително скъпо - поне 100 EUR, добавя той.

► Технологията има и още едно предимство - елиминира човешкия фактор в изследванията, което увеличава точността им, твърди Даракчиев.

50

► млн. лв. е бил първоначалният капитал на Българския нанотехнологичен център. Впоследствие той е трябвало да бъде удвоен до 100 млн. лв.

Къде да намерят рая щатските пенсионери

Бедните да изберат България, богатите - Швейцария, средната ръка - Австралия, препоръчва сп. Форбс

▶ Американските пенсионери, избрали да се заселят в селски район в Австралия, трябва да имат поне 43 хил. USD годишен доход

Когато човек стигне определена възраст, доброто здравеопазване, безопасността, надеждният обществен транспорт и липсата на всекидневни затруднения стават показател за качеството на живот. Дори нещо толкова банално като удобното придвижване на дълги разстояния за срещи с роднините създава разликата между пенсионерски рай и самотен ад.

Накъде след Щатите

Не всеки американец може да си позволи да живее като пенсионер в Париж, но когато започне да търси къде да прекара старините си, трябва да гледа не само разходите.

Здравеопазването вероятно е най-сериозният фактор. Някои от предполагаемите убежища за пенсионери не са места, където бихте искали да се оттеглите, ако сте хронично болни, предупреждава Брендън Шарки, вицепрезидент по индивидуални стратегии в Ейч Ти Ейч - световна организация, специализирана в трансокеански медицински услуги. Според него има още много, но не толкова очевидни проблеми.

Здрави и заможни

Австралия се нарежда сред комфортните държави, но

„инвестиционната пенсионна виза“ изисква имигрантът да има поне 56 хил. USD годишен доход (43 хил. USD, ако ще се заселва в селски район) и да бъде подготвен да инвестира минимум 650 хил. USD на място (430 хил. USD в селски район). А в страни като Панама (безопасна централноамериканска страна с щедри отстъпки за пенсионери) и Тайланд (разрзавач се международен център за качествени и същевременно достъпни частни болници) са привлекателни за недотам заможните пенсионери. Тайландската виза тип О е достъпна за всеки щатски пенсионер с банков влог поне 24 хил. USD и минимум 1935 USD месечен доход.

Швейцария, Сингапур и Нова Зеландия са сред специалните дестинации, защото приемат само супербогаташи или предприемачи, а не средна ръка пенсионери. Швейцария много успешно отблъсква имигрантите, отбелязва Катлийн де Карбуча, председателка на Американската отвъдокеанска емигрантска асоциация. Британия - традиционната база за американските изселници, сега почти не влиза в списъка, защото след десетилетия разумна данъчна политика управляващите рязко сме-

ниха посоката.

Евтино в България

Вьетнам и България се сочат като евтина дестинация за американски пенсионери. Който избере някоя от тези две държави, трябва всеки месец да ходи в посолството на САЩ, за да получава чек си за социална осигуровка, защото щатските закони забраняват на тамошното социалноосигурително ведомство да извършва директни плащания до хора, живеещи в тези страни. Телеграфическото изпращане на 1160 USD средна месечна социалноосигурителна вноска от щатска банкова сметка до чуждестранна може да изяде до 11% от сумата за банкови такси и такси за превод на валута. Има начин да се използва сметка в PayPal в Щатите, за да се намалят наполовина тези такси, но е доста сложно.

Критерии

Подобни подводни камъчета подсказват на екипа от сп. Форбс да създадат собствена класация на десетте държави, най-подходящи за оттегляне на американски пенсионери. Преценката се прави чрез проучване на разходите, безопасността, медицинското обслужване, процедурите за получава-

не на виза, политическата стабилност, обществения транспорт и въздушната връзка с Щатите. Най-добре представилите се по тези показатели са Австрия, Тайланд, Италия, Панама, Ирландия, Австралия, Франция, Малайзия, Испания и Канада.

Проучване

Съвет към американците, решили да изживеят старините си в чужда държава - да проучат условията в страната и да базират решението си върху собствените си приоритети и финанси. Възможни са и изненади. Франция например би могла да бъде сложен ребус за някой предприемач, но е много приятна за онези американски пенсионери, които обичат да пазаруват с купони за отстъпка.

За пенсионери, харесващи френското ябълково бренди калвадос, също има решение. Парижкият адвокат Самюел Окошкен съветва желаещите да изживеят старините си във Франция авоарите си в надежден американски попечителски фонд. Френските съдилища държат такива фондове извън обсега на данъчните. Но тези действия трябва да се предприемат преди преселването във Франция.

Руският лукс на Сен Мориц

Сен Мориц е прелестно градче със сгради предимно от XIX век, кацнало на сред планински склон в швейцарската долина Енгадин, слънчевите дни там са 322 в годината. Но слънцето не е единственият му капитал - градчето е рай и за пристрастените към пазаруването. Стена до стена са магазините на Прада, Балмен, Гучи - шопинг маниаците може съвсем да забравят за ските. Но би било ужасно жалко, защото няма по-красиво и по-развеселящо духа съчетание от ясносиньо небе, искрящото кралска глазура сняг и ярко слънце.

Следата на орела

В хотел Карлтън в Сен Мориц има твърде много руски имперски орли. В знак на почит към паметта на Николай II, който, както се говори, избрал хотела за своя бъдеща лятна резиденция в началото на XX век, един от ресторантите е наречен Романов, а детският клуб носи името Малкият цар. Руският император всъщност е разстрелян в Екатеринбург, преди да успее да посети швейцарския град, и „царската“ връзка на хотел Карлтън съществува само във фантазията на мениджърския екип и в изискания интериорен дизайн. Но това няма значение, орлите подхождат на високите тавани и зашеметяващите гледки към езерото, което също носи името Сен Мориц, освен това със сигурност някои днешни посетители от руски произход достойно заемат мястото на фамилия Романови.

Баня по швейцарски

Руската баня на хотел Карлтън е гореща като пещ според несвикналите западници, които след няколко минути, прекарани вътре, бързат да излязат в хладните, застлани с мрамор коридори на банския комплекс. Комплексът наистина е комплексен - малцина се осмеляват да опитат как действат дори половината от ключовете и лостчетата, регулиращи температурата, мехурчетата и вълничките. В басейна на хотела пък има дори коридорче, през което

човек може да изплува навън и да подплаши някоя катерица в обсипаните със сняг клони на поне двуметрова елха. Във всеки случай водните процедури вършат чудеса за схванати мускули и запалените скиори могат да се качат на ските още на следващата сутрин след посещение на руската баня или топлия басейн.

Авантюристично

Пристрастените към адреналина ще намерят в Сен Мориц и доста други източници на своя „наркотик“ - друг популярен в градчето спорт е надбягването с двуколки в стил Бен Хур, в което конете препускат по замръзналото езеро, а лудите им жокеи, качили се на ски, се държат за юздите и хвърчат буквално на косъм зад летящите подкови.

Снежна нощ е комбинирано събитие, нещо средно между нощен клуб и ски спускане. Купонджии непукисти се спускат по облени в светлини писти, отбиват се на специалните барове отстрани, за да обърнат по няколко големи чисти водки, и продължават спускането.

Дори вътре в хотела се очаква гостите да проявяват дързост - главният готвач Александър Крол, вдъхновен от съвременяването на хотелския комплекс преди няколко години, предлага менюто Седем супи, базиращо се на седемте цвята, в които са аранжирани 60-те апартамента в хотела. Като се знае, че цветовете варират от зелено до златисто, от ягодово до шафранено, само гастроном авантюрист би се наел да изпробва това преживяване.

Мода по пистите

Авантюристи се виждат не само на партитата в Снежна нощ, но и денем, при най-баналните условия за спускане по пистите. Умели скиори летят над снега, облечени в дрехи от началото на миналия век - панталони от туйд, кожени ботуши, прави ски от дърво, припламващо огънче на пура в устата и вълнени ръкавици. Цар Николай със сигурност би се вписал в подобна компания.

B. Evening Standard

▶ В хотел Карлтън в Сен Мориц почитат паметта на руския император Николай II - един от ресторантите носи името Романов

Още две слаби години за бизнес имотите в Европа

Ще се задълбочи разграничението между първокласни инвестиции с добри договори за наем и всички останали

Наемните пазари в сегмента на бизнес имотите в Европа ще останат сравнително слаби за още две години, като наемите ще продължат да се понижават, смятат специалисти.

Възвръщаемост

Общата възвръщаемост (от инвестиции в имоти) може да отчете доста положителна стойност, но капиталовите стойности може да се понижат още до 2012 г., казва Ангъс Макинтош, директор Проучвания в King Sturge. Въпреки това според него се очаква тази година да бъде най-силната по отношение на възвръщаемостта от инвестиции в бизнес имоти на някои ключови пазари в Европа от четири години насам. Този бум обаче може да се окаже измамен, предупреждава той.

Селективно

По преценка на Макинтош усвояването на офис площи (както и при други видове имоти, включително индустриални и търговски) ще бъде селективно през следващите две години. Липсата на търсене

на площи както в частния, така и в публичния сектор ще доведе до много нисък брой нови проекти до 2012 г. Също така ще продължи и разграничението между първокласни инвестиции с добри договори за наем и, от друга страна, всички останали.

Двупластовият инвестиционен пазар на бизнес имоти ще продължи, казва още Макинтош, цитиран от investor.bg.

Проблемите

Мерките и стимулите за икономиката, предприети от британското правителство, казва той, са предотвратили по-голяма криза, но са оставили редица проблеми. Сред тях са растяща безработица, слабо потребление и липса на финансиране за публичния сектор, което ще забави възстановяването.

Друг проблем е ръстът на цените на стоките, задвижван от търсене от развиващите се азиатски икономики. Макинтош е на мнение, че леката стагфлация в Европа ще продължи.

Разграничението

Ще има двускоростна икономика; домакинствата с нисък доход ще разширят разграничението в богатството, което потенциално може да доведе до по-голямо социално напрежение, смята той.

▶ През 2010 г. възвръщаемостта от инвестиции в бизнес имоти се очаква да е най-слаба

Добрите новини за BG имотен сектор

Частните инвеститори от цял свят са насърчавани да инвестират не само в София

Цифрите, публикувани от Националния статистически институт на България за строителния сектор в страната за третото тримесечие на 2009 г., дават повод на специалистите от сайта за недвижими имоти property-abroad.com да стигнат до интересни изводи. Както отбелязват те, статистическите отчети показват 2% годишен ръст в броя на построените в България жилища въпреки факта, че строителството като цяло преживя спад през изминалата година. На тримесечна основа се наблюдава 0.9% ръст в строителния сектор, което е положителен знак. През четвъртото тримесечие на 2009 г. най-много жилищни сгради са били построени в района на второто по големина населено място на Българското Черноморие - Бургас, а в най-големия български морски град Варна, отбелязват от property-abroad.com, са били построени много жилищни и търговски сгради.

Изненадата

Това е изненадваща и много положителна новина за българската икономика. На развиващите се пазари, какъвто е българският, по-голямата част от строителството, особено в сегмента на търговските площи и

магазините за продажби на дребно, обикновено се съсредоточава в столицата. Затова увеличеният брой на строежите във Варна сочи или много положителни перспективи за морския град, или, напротив, много негативни изгледи за столицата София, отбелязват от property-abroad.com.

Инвестициите

Най-вероятно става дума за първата възможност, като се вземат предвид положителните новини за столицата в икономическия печат и не на последно място - откриването на масивния Юръпийн Трейд Сентър, офис комплекс от пет сгради плюс мол, което предстои през пролетта на 2010 г. Друго основание да се смята, че строителството в регионите продължава да се развива, е фактът, че частните инвеститори от цял свят биват насърчавани да инвестират не само в София, но и в други български градове с цел получаване на по-добри доходи.

Отварянето

Ако наистина статистическите данни отразяват реалното отваряне на строителната индустрия към нови райони в България във време, когато столицата получава своя дял от положителни новини, значи строителният сектор в България и имотната индустрия в цялата страна имат повод да празнуват, заключават експертите от property-abroad.com.

Кои са най-опасните страни за покупка на дом

В рисковите за инвестиции държави има виртуален ръст на цените

Хората, които възнамеряват да инвестират в закупуването на жилище в чужбина, са изправени пред много опасности: липса на познания за съответния пазар, възможност за измама, грешки в изискваните документи и др. Най-голямата опасност обаче, особено при настоящото положение на глобалния имотен пазар, е неправилният избор на страна за инвестиция. За опасностите при инвестиция в имот в чужбина разказва Игор Индриксонса - директор на отдел за инвестиции в недвижими имоти в чужбина в компанията IntermarkSavills.

Финансови игри

Според Индриксонса пазарът на недвижими имоти в Дубай е построен върху стратегията Вариант за търговия с имотите (Real Estate Option Trading). Тази опция за търговия може да направи баснословно богат един инвеститор в най-кратък срок, но пазарите на недвижими имоти,

▶ Тайланд е сред държавите, където закупуването на имот може да се окаже голяма загуба

функциониращи въз основа на тази стратегия, имат много ниска ликвидност, обяснява експертът, цитиран от Profit.bg.

Измамен растеж

Жилищният пазар в САЩ е все още много опасен за инвеститорите, въпреки че започва да показва признаци на възстановяване.

Понижаващите се цени на жилищата и растящата безработица продължават да правят икономическото бъдеще на най-голямата световна икономика доста несигурно, споделя Индриксонса.

Неизгодни продажби

В тази група влизат държави, в които инвестицията в

закупуване на имот може да се окаже голяма загуба. Според експерта такива в момента са Испания, България, Тайланд, Тунис и Египет.

Във всички тези държави съществува така нареченият виртуален ръст в цените. Още при строителството на даден жилищен обект предприемачите надуват цените, които попадат в дадени международни статистики, което подвежда инвеститорите.

Освен това жилищните пазари в Испания, България и Египет страдат от един и същи проблем - неконтролирано застрояване, което е още едно доказателство за слабо развит пазар, заключава експертът.

Жилищата в Испания са най-надценените в света

Имотният пазар се стабилизирал вече, защото цените са паднали достатъчно

Въпреки понижението през последните няколко години цените на жилищата в Испания все още са надценени с около 55%, става ясно от изследване на авторитетното списание The Economist, цитирано в profit.bg. Това се явява най-голямото разминаване на основните световни пазари на недвижими имоти.

Индикаторът

Специален индикатор, разработен от списанието, позволява на всеки да определи разумни цени на жилищните имоти за всяка страна въз основа на анализ за обема на продажбите, доходността от продажба или наем и сравнение на данните, получени от историческа справка за средните цени на жилищата.

В случая с Испания, ако за основа бъдат взети средните цени на жилищата през 1990 г., надценяването на стойността на имотите е 24%, а ако вземем предвид цените през 1975 г., процентът на преоценка

▶ Жилищата в Испания все още са надценени с около 55%

на жилищата в страната нараства до 55%.

Другите

След Испания, с помощта на същите сравнения, се нареждат Хонконг с 52.9%, Австралия - 50%, и Франция - 39.8%. Експерти от The Economist считат, че пазарите на недвижими имоти в много страни се стабили-

зират, тъй като цените вече са паднали достатъчно.

Цените на жилищата продължават да спадат, но в страни като Франция, Ирландия или Испания недвижимите имоти все още са надценени. Според проучването цените на жилищата в САЩ днес вече са с 3% под исторически средните нива за страната.

Усещане

” Можете да свалите незаконно триизмерен филм от интернет, но не можете да бутилите триизмерното преживяване

► Джеймс Камерън, режисьор на "Аватар"

Работа Зимата на американското недоволство

Все по-малко американци харесват работата си, става ясно от последното проучване на Conference Board. Според резултатите само 45% са доволни от това, което вършат. През

2008 г. делът им е бил 49%, а през 1987 г., когато е направено първото такова проучване, 61%. Нарастващото недоволство се обяснява с това, че по-малко хора намират работата си интересна, а заплатите им изостават от инфлацията. Скокът на здравните осигуровки допълнително изядва чистите им доходи.

Без (въглеродна) следа

Смел ход на изпълнителния директор Джон Роу открива светли перспективи пред Exelon

Като всички енергийни компании в САЩ и Exelon пострада от свитото потребление и спада на цените. Бъдещето пред нея обаче е доста по-светло, отколкото пред много от конкурентите ѝ.

Това се дължи основно на гениалния ход, предприет от изпълнителния ѝ директор Джон Роу през 2000 г., когато Unicom (компанията майка на ComEd) и Peco се сливат в Exelon. Роу разпродава повечето електроцентрали на въглища на компанията и се фокусира върху атомната енергия.

Предимство

Днес Exelon продава електричеството, произведено от 17 реактора, което го прави най-големия оператор на атомни централи в САЩ и третия по големина в света след Electricite de France и руската Энергоатом. Най-важното обаче е, че реакторите на компанията произвеждат 130 млрд. кВтч електричество годишно и нито един тон въглероден диоксид. Това е от решаващо значение на фона на очакваните ограничения върху парниковите газове. Завидното положение на компанията обаче не се дължи само на добър късмет. Роу продава електроцентралите на въглища отчасти, защото не е имал достатъчно пари да ги направи печеливши, но и защото е знаел, че въглеродните емисии в един момент ще станат проблем. Вярвах, че рано или късно ще се въведат закони за ограничаване на климатичните промени, и предпочетох атомната

индустрия, коментира решението си Роу.

Законодателство

За Exelon е важно законите да се приемат колкото се може по-скоро. Компанията е в добро финансово състояние, като очаква печалба от 2.7 млрд. USD и 17 млрд. USD продажби за 2009 г. Тя обаче продава стока и печалбата ѝ зависи от цените на енергоносителите, които в момента са ниски.

За това въвеждането на търговия с емисии е особено важно за компанията. Такъв закон би ѝ дал огромно предимство пред конкурентите. По оценки на компанията приходите ѝ биха се повишили с 1.1 млрд. USD годишно, ако цената на емисиите бъде определена на 15 USD на тон. Exelon ще спечели просто от това, че разрешителните ще вдигнат производствените разходи на централите, използващи изкопаеми горива, което ще повиши крайната потребителска цена на електроенергията. Така приходите на Exelon ще скочат, а разходите ѝ не.

Лобизъм

Джон Роу е силен поддръжник на приемането на закон против климатичните промени още от 1992 г., дълго преди да заеме сегашния си пост. И все пак интересите на компанията обясняват защо парите за лобиране се приемат от Exelon почти като капиталов разход.

Напоследък Роу прекарва повече време във Вашингтон, отколкото в офиса си в Чикаго. Макар че Роу е републиканец по убеждения,

Exelon има много здрави връзки с правителството на

Б а р а к

Обама и често е наричана комуналната компания на президента.

Ш е ф ъ т

на ComEd Франк Кларк осигури голяма част от набраните средства за кампанията на Обама.

Главният политически стратег на президента Дейвид Акселрод пък е бил консултант в Exelon. Шефът на президентската канцелария Рам Еманюъл е участвал в създаването на Exelon като служител в инвестиционната банка Wasserstein Perella (сера Dresdner Kleinwort).

Очаква се Сенатът да започне да обсъжда климатичните закони в началото на пролетта и в рамките на годината да изготви проект. Според Роу обаче вероятността да се приеме закон до края на 2010 г. е под 50%.

Forbes Magazine

Книжа Кеймбриджкият университет ще издава облигации

Кеймбриджкият университет планира да издаде облигации, за да финансира два строителни проекта. Емисията на стойност 400 млн. GBP ще е първият сериозен заем за образователната

институция с 800-годишна история. Университетът си осигурява половината от годишните си приходи на стойност 1.14 млрд. GBP от дарения и държавна субсидия. Облигации през последната една година бяха издадени и от някои университети от Бръшляновата лига, за да покрият инвестиционните си загуби.

Търг Риба тон продадена за 177 хил. USD

Гигантска риба тон беше продадена за 16.3 млн. йени (177 хил. USD) на най-голямото рибно тържище в света - Цукиджи в Токио. Рибата тежи 233 кг и е уловена близо до японското

крайбрежие. Екземплярът обаче не успя да счупи постигнатия през 2001 г. рекорд, когато на същото тържище беше продадена 200-килограмова риба тон за 220 хил. USD. Япония е най-големият консуматор на морски дарове, като 80% от улова на риба тон в Атлантическия и Тихия океан се продава в източноеазиатската страна.

